

Kunstenplan 2025 - 2028

regeling

vierjarige subsidies

algemene inleiding

Aangevraagd bedrag

Totaal aangevraagd € 71.954.725 (71% toegekend)

Aangevraagd met positief advies € 59.482.998 (86% toegekend)



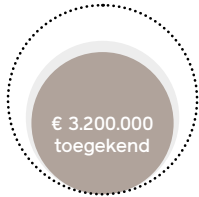
Overvraag per commissie Totaal aangevraagd bedrag ten opzichte van het beschikbare budget

€ 10.231.549 aangevraagd
€ 7.770.185 geadviseerd



Beeldende Kunst Creatieve Industrie

€ 5.657.759 aangevraagd
€ 3.727.269 geadviseerd



Cultuureducatie

€ 4.610.547 aangevraagd
€ 3.278.047 geadviseerd



Dans

€ 4.097.387 aangevraagd
€ 3.470.085 geadviseerd



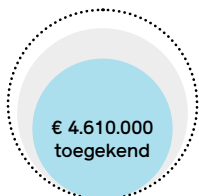
Film

€ 19.389.853 aangevraagd
€ 17.904.439 geadviseerd



Podia Podiumkunsten en Debat

€ 8.367.830 aangevraagd
€ 6.759.448 geadviseerd



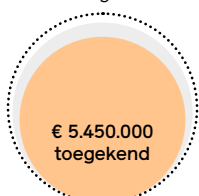
Muziek en Muziektheater

€ 1.587.878 aangevraagd
€ 1.342.878 geadviseerd



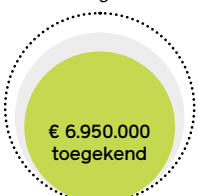
Woordkunst

€ 7.079.300 aangevraagd
€ 6.427.270 geadviseerd



Erfgoed

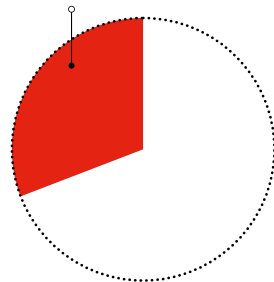
€ 10.932.586 aangevraagd
€ 8.803.377 geadviseerd



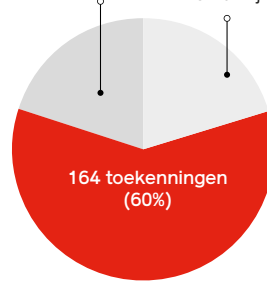
Theater

Aanvragen en toekenningen

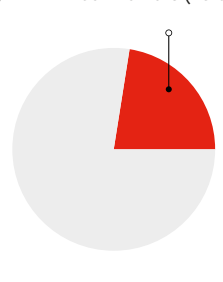
122 aanvragen nieuwkomers (44%)



54 positief maar ontoereikend budget (20%)



47 toekenningen nieuwkomers (29%)



Toekenningen Percentage toegekende aantal aanvragen ten opzichte van totaal

Beeldende Kunst Creatieve Industrie



Cultuureducatie



Dans



Film



Podia Podiumkunsten en Debat



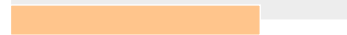
Muziek en Muziektheater



Woordkunst



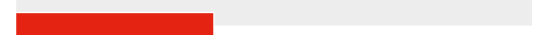
Erfgoed



Theater



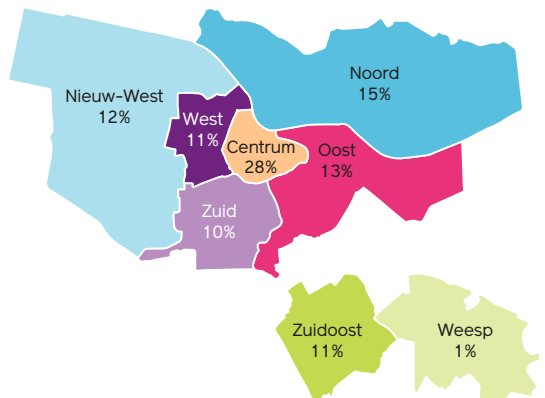
Slagingspercentage aanvragen nieuwkomers



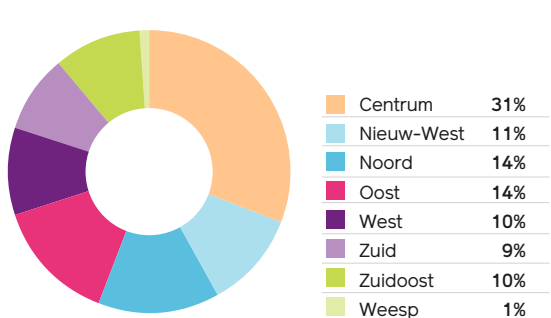
Doorstroom uit regeling Ontwikkeling



Percentage beoogde activiteiten per stadsdeel



Percentage beoogde publieksbereik per stadsdeel



Slagingspercentage per stadsdeel

	Aanvragen	Toekenningen	Toekenningpercentage binnen stadsdeel
Centrum	69	44	64%
Nieuw-West	19	12	63%
Noord	52	24	46%
Oost	44	29	66%
West	55	30	55%
Zuid	20	15	75%
Zuidoost	12	9	75%
Weesp	4	1	25%

Budgetverdeling Verdeling van het beschikbare subsidiebedrag per jaar over de commissies



● Beeldende Kunst Creatieve Industrie € 5.825.000 (11%) ● Cultuureducatie 3.200.000 (6%) ● Dans € 3.125.000 (6%) ● Film € 3.365.000 (7%) ● Podia Podiumkunsten en Debat € 17.375.000 (34%) ● Muziek en Muziektheater € 4.610.000 (9%) ● Woordkunst € 1.300.000 (3%) ● Erfgoed € 5.450.000 (11%) ● Theater € 6.950.000 (14%)

Regeling

Vierjarige subsidies 2025-2028



Het AFK is het fonds van en voor Amsterdam en alle Amsterdammers. Het AFK ondersteunt alle kunstvormen in ieder stadsdeel en in elke wijk. We zijn er voor zowel professionele kunst als voor cultuurbeoefening in de vrije tijd, gevestigde organisaties en nieuwkomers in het veld. We werken met verschillende regelingen, van eenmalige projectfinanciering tot en met meerjarige ondersteuning. De regeling Vierjarige subsidies 2025-2028 heeft tot doel om activiteiten van professionele kunst- en cultuurorganisaties te ondersteunen die belang hebben voor de stad en die bijdragen aan een kwalitatief, veelzijdig en over de stad gespreid cultuuraanbod, met een gevarieerd publieks- en ander maatschappelijk bereik. Dit vraagt bij de verdeling van de vierjarige subsidies om keuzes die de ambities uit de hoofdlijnen van het Kunstenplan 2025-2028 van de gemeente Amsterdam reflecteren: het voor het voetlicht brengen van de minder bekende verhalen, nieuw talent een podium bieden en een breed aanbod creëren om zoveel mogelijk publieksgroepen te trekken. Met andere woorden: 'Amsterdam te maken tot de cultuurstad die er voor iedereen is – een cultuurstad die is voorbereid op de toekomst' (uit: Hoofdlijnen Kunst en Cultuur 2025-2028, Gemeente Amsterdam).

De vierjarig gesubsidieerde organisaties van het AFK vormen, samen met de zeven instellingen die direct subsidie ontvangen van Gemeente Amsterdam in het kader van de Kunstenplan, de basis voor de Amsterdamse cultuursector. Dit stedelijke cultuurveld van producerende organisaties rondom makers, musea, concertzalen en theaters, presentatie- en ontwikkelinstellingen, organisaties voor educatie, nachtcultuur en co-creatie, draagt samen zorg voor een veelzijdig en aansprekend cultuuraanbod voor alle Amsterdammers.

Voor veel aanvragers die ook bij landelijke fondsen en de landelijke Basisinfrastructuur (Bis) aanvroegen vormden verschuivingen in het landelijke cultuurbeleid een onzekere factor. Deze leggen meer nadruk op regionale spreiding door het land. De besluiten en adviezen van de Raad voor Cultuur en de landelijke cultuurfondsen werden een maand voor de besluiten van het AFK gepubliceerd (de landelijke fondsen zijn een maand eerder dan voorheen). Daardoor is inmiddels duidelijk dat tientallen in Amsterdam gevestigde organisaties hun rijkssubsidie verliezen of niet krijgen. Onzekerheid over andere financieringsbronnen waar aanvragers rekening mee houden, is er altijd. De schaal waarop rijksfinanciering nu wegvalt is echter ongekend. Aan de voorliggende besluiten van het AFK verandert dit niets, maar de impact op het stedelijke én landelijke culturele klimaat is groot. De gemeente Amsterdam en het AFK brengen dit de komende tijd in beeld.

AANVRAGEN

Er werden op 1 februari 279 aanvragen ingediend via de website van het AFK. Daarvan werden er 275 volledig in behandeling genomen: twee voldeden niet aan de formele voorwaarden, en twee werden later ingetrokken. Ten opzichte van de vorige vierjarige ronde is er sprake van circa 70 aanvragen méér bij het AFK. Daarvan zijn er 29 afkomstig van de voormalige Amsterdamse Basisinfrastructuur (Amsterdam Bis), die na advies van de Amsterdamse Kunstraad werd afgeschaft.

Bijna alle aanvragers, behalve zeven instellingen die direct door de gemeente worden gefinancierd, dienden daarom een aanvraag in bij het AFK.

De gemeente Amsterdam stelde 2,5 miljoen extra beschikbaar voor de vierjarige regeling. Hiermee zijn de budgetten van de meeste commissies iets opgehoogd ten opzichte van 2021-2024, in een verschillende verhouding. Geen van de commissies ging erop achteruit. Drie commissies hebben verhoudingsgewijs het meest geprofiteerd van het extra budget: Woordkunst, Film en Erfgoed. Dit zijn relatief kleine sectoren, waar zonder budgetverruiming nieuwe instroom een te groot verdringingseffect zou hebben op het bestaande landschap.

Het aantal aanvragen per commissie liep zoals gebruikelijk sterk uiteen. Het kleinste aantal aanvragen was bij de commissie Woordkunst, daar dienden 9 organisaties een aanvraag in. De commissie Theater behandelde de meeste aanvragen: 59. Het AFK had over het algemeen vooraf een redelijk accuraat beeld van de te verwachten aanvragen, op een aantal verrassingen na. De overvraag ten opzichte van het beschikbare budget was kleiner dan voorgaande ronde, maar desalniettemin substantieel: er werd bij theater 57% meer aangevraagd dan er budget beschikbaar was. De overvraag in de commissie Muziek en Muziektheater was het hoogst (82% meer aangevraagd dan het beschikbare budget), op de voet gevolgd door Cultuureducatie (77%) en Beeldende Kunst en Creatieve Industrie (76%). De commissie Beeldende Kunst en Creatieve Industrie is de enige waar dit maal minder aanvragen konden worden toegekend dan in 2021-2024.

Podia voor podiumkunsten en debat zijn in een nieuwe, aparte commissie geplaatst. Productie en presentatieplekken waren in de podiumkunsten daardoor niet meer met elkaar in concurrentie. Ook ontlastte het de toch al grote commissies Theater en Muziek en Muziektheater. Deze podia, die doorgaans hoge bedragen aanvragen vanwege hoge vaste lasten, namen samen 27% van het totale aangevraagde bedrag voor hun rekening. Vele hiervan behoorden tot de categorie die in 2023 een subsidiebijdrage ontving van € 600.000 of meer en daarom niet meer dan 5% méér mocht aanvragen ten opzichte van 2023. Hierdoor werd de overvraag in deze commissie beperkt, maar ook in het geheel van alle aanvragen bleef de overvraag hierdoor relatief laag. Ook in andere commissies waren er aanvragers met bedragen boven € 600.000, behalve bij Cultuureducatie en Woordkunst.

NIEUWKOMERS EN UITSTROOM

Van alle volledig behandelde aanvragen, kwamen er 122 van organisaties die geen vierjarige subsidie ontvingen in 2021-2024. Bij Woordkunst was het aantal nieuwkomers het kleinst: slechts twee, waarvan er één kon worden toegekend. Bij Theater was de belangstelling van nieuwkomers het grootst met maar liefst 30 nieuwe aanvragers ten opzichte van 2021-2024. Op een groot deel van de nieuwe aanvragers had het AFK gerekend. Zij ontvingen bijvoorbeeld eerder subsidie uit de regeling Ontwikkeling of de projectregelingen van het AFK, of hadden gebruik gemaakt van de speeddates in aanloop naar de regeling. Er waren er, onder meer bij Muziek en Muziektheater, echter ook die niet eerder op de radar van het AFK waren verschenen en die de commissies verrasten.

We constateren dat de regeling Ontwikkeling effectief is geweest. De regeling Ontwikkeling van het AFK is erop gericht om jonge organisaties, tussen twee en zes jaar oud, te ondersteunen in hun ontwikkeling op inhoudelijk of zakelijk vlak. 20 organisaties die een bijdrage kregen uit die regeling

dienden een aanvraag in en daarvan waren er maar liefst 15 succesvol. Dit succespercentage van 75% lag nog hoger dan vier jaar geleden. Ook uit de Wijkimpuls, een programma dat het AFK in nauwe samenwerking met de stadsdelen Noord Zuidoost en Nieuw-West inzet om de culturele infrastructuur in die stadsdelen te versterken, kwam een sterk contingent aanvragers: 11 organisaties dienden een aanvraag in, waarvan er 10 positief werden beoordeeld – 8 van hen konden daadwerkelijk worden gehonoreerd (72%). Van het totaal aan nieuwe aanvragers lukt het 39% om nu vierjarige subsidie te bemachtigen. Ook dit slagingspercentage ligt hoger dan vier jaar geleden, toen het 31% was. Er zijn dit keer aanpassingen gedaan waardoor de regeling beter aansluit op ook minder ervaren organisaties die nog in ontwikkeling zijn. Onder de nieuwkomers zijn veel organisaties die de meerstemmigheid en nieuwe verhalen van de in toenemende mate diverse stad reflecteren.

Behalve continuïteit en behoud van de bestaande sector moeten vanuit het bestaande budget ook instroom van nieuwkomers worden gewaarborgd en doorgroei van organisaties die met weinig middelen of nog niet zo lang in het Kunstenplan zitten. Dit vraagt bij de verdeling van de vierjarige subsidies om scherpe keuzes. Bovendien heeft de sector te maken met over de hele linie stijgende kosten en begrotingen, die effect hebben op de aangevraagde bedragen. Uitstroom van organisaties die in 2021-2024 subsidie ontvangen is daardoor ondanks het iets verhoogde budget onvermijdelijk. Dit zijn pijnlijke keuzes voor het AFK, omdat het dikwijls gaat om organisaties die al langere tijd onderdeel uitmaken van het Amsterdamse cultuurlandschap en vaak een trouw publiek hebben opgebouwd. Dat deze organisaties straks geen vierjarige subsidie meer ontvangen, heeft ontegenzeggelijk gevolgen voor de stad.

Van de 126 organisaties die in 2021-2024 vierjarige subsidie ontvingen van het AFK, ontvangen er 32 geen toekenning voor 2025-2028. Daarnaast zijn er 4 organisaties die in 2021-2024 in de Amsterdamse Basisinfrastructuur (Amsterdam Bis) zaten en voor 2025-2028 geen vierjarige subsidie meer ontvangen. Van het totaal van 36 organisaties die uitstromen, hebben er 24 wel een positief advies ontvangen maar konden vanwege ontoereikend budget toch niet worden gehonoreerd.

STADSDELEN

Om kunst en cultuur dichterbij alle Amsterdammers te krijgen, is er extra aandacht voor de nieuwere en snel groeiende stadsdelen. Organisaties die actief zijn in Zuidoost, Nieuw-West en Noord, hebben een voordeel in de regeling. Daarvan is nu een gunstig effect te zien in Zuidoost en Nieuw-West, waar verhoudingsgewijs nog weinig voorzieningen waren. In deze stadsdelen is respectievelijk 75% en 63% van de aanvragen toegekend en daar hebben in 2025-2028 méér organisaties een vierjarige subsidie dan nu. In Noord tekent zich een ander beeld af. De afgelopen jaren is hier onder meer met de ontwikkelingen langs de IJ-oever het aantal initiatieven flink toegenomen. Uit Noord kwam nu het op twee na hoogste aantal aanvragen in de stad: 52. Daarvan krijgt 46% een toekenning, waaronder 9 nieuwkomers. Het voordeel in de beoordeling kon niet voorkomen dat de concurrentie van goede plannen groot is. Een aantal organisaties in Noord met een lange traditie verliest zijn subsidie, en dat is pijnlijk.

Over de hele linie zien we dat het aandeel van activiteiten dat in de verschillende stadsdelen plaats gaat vinden, elkaar buiten het centrum weinig meer ontloopt. Ten opzichte van de periode 2021-2024 neemt het aandeel van de geplande activiteiten in Zuidoost, Nieuw-West en

Noord toe, en daalt het aandeel in Centrum en West. Centrum is met 28% nog steeds de meest voorkomende plek voor activiteiten, maar Noord (15%), Nieuw-West (12%) en Zuidoost (11%) zijn duidelijk aantrekkelijker geworden voor culturele organisaties; het aandeel activiteiten daar is nu vergelijkbaar met of zelfs hoger dan in de andere stadsdelen (Zuid 10%, West 11%, Oost 13%).

BEOORDELING

De beoordeling van alle aanvragen vond plaats op basis van de vier hoofdcriteria die in de regeling zijn uitgewerkt: artistiek belang, belang voor de stad, diversiteit en inclusie, en uitvoerbaarheid. Ieder criterium bevat twee subcriteria. De opvallendste bevindingen per hoofdcriterium zijn hieronder te vinden. Alle aanvragen zijn op eigen merites behandeld, waarbij op alle criteria een onderbouwd oordeel werd gevormd door de hele commissie. Een precieze beschrijving van de behandeling van de aanvragen is opgenomen onderaan deze inleiding.

Tijdens de behandeling van de vierjarige regeling voor 2021-2024 brak corona uit en zaten de commissieleden thuis voor het scherm. In 2025-2028 was dat gelukkig niet het geval en konden de commissies live samenkomen om de aanvragen te bespreken. Maar het coronaspoek waarde nog merkbaar rond in de cultuursector en was daarom ook zichtbaar in de aanvragen. Het zijn zware jaren geweest, met daar bovenop een energiecrisis en hoge inflatie, waarin van culturele organisaties veel veerkracht werd gevraagd. Er werd een flink beroep gedaan op de financiële reserves, maar ook op het incasseringsvermogen van mensen. In aanloop naar de vierjarige regeling kreeg het AFK dan ook regelmatig vragen uit de sector over hoe het om zou gaan met de behaalde resultaten in de afgelopen periode. In de regeling is veel ruimte ingebouwd voor organisaties om te reflecteren op de afgelopen periode, dus inclusief de coronajaren, en hoe deze effect heeft gehad op de huidige situatie en de plannen voor de toekomst. Ook hield de commissie rekening met de zeer uiteenlopende financiële uitgangssituatie van de aanvragers.

COMMISSIES

Er waren 9 commissies: Theater, Beeldende Kunst en Creatieve Industrie, Dans, Film, Cultuureducatie, Woordkunst, Muziek en Muziektheater, Podia voor Podiumkunsten en Debat, en Erfgoed. In totaal werkten 69 externe, deskundige adviseurs aan de beoordeling van de aanvragen. Iedere commissie werd voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter die niet deel uitmaakte van de beoordeling of discussie, die er samen met de hoofdbehandelaar voor zorgde dat de beoordeling grondig en zuiver verliep. Multi- of interdisciplinair werkende organisaties konden in de aanvraag de commissie aangeven waarin zij zelf vonden het beste te passen. In veel gevallen is er van tevoren contact geweest tussen aanvrager en het AFK, om te bepalen waar de aanvraag het best tot zijn recht zou komen. Het bestuur van het AFK heeft hier uiteindelijk over besloten. Waar nodig is gebruik gemaakt van een co-advies uit een andere commissie. Dit is bij 12 aanvragen gebeurd, in die gevallen is dit in het advies opgenomen. Ook in het advies is opgenomen als een van de adviseurs vanwege een ander dan direct persoonlijk belang geen deel heeft uitgemaakt van de beoordeling van een bepaalde aanvraag. Hier hebben de voorzitter en het AFK scherp op toegezien. Bij een direct persoonlijk belang was toetreding tot de hele commissie al uitgesloten. Alle adviezen worden gedragen door de gehele commissie en reflecteren niet direct de mening van afzonderlijke commissieleden.

ARTISTIEK BELANG

Met het criterium Artistiek belang wordt het plan beoordeeld op de artistieke eigenheid en de artistieke betekenis voor publiek en stad. De vraag wat een organisatie teweeg brengt bij publiek en deelnemers, en in de buurt en stad, staat hierbij centraal: waarvoor doen wij dit? Deze focus op de inhoudelijke impact van culturele organisaties op hun publiek en omgeving is een ontwikkeling die in de vorige Kunstenplanperiode al zichtbaar was en nu doorzet. Bij de sterkste aanvragen is deze verbinding met de stad en haar bewoners overal doorheen verweven, dus op artistieke inhoud maar ook in bereik en organisatie. We zien dit bijvoorbeeld bij De Kleine Komedie en Theater Bellevue, en bij nieuwkomers Oxville Cinema, OSCAM en de Theaterstraat. Niet overal lukt zo'n diepe verbinding tussen inhoud en publiek en stad al helemaal. Met name bij podia viel het de commissie op dat een flink aantal plannen vrij 'hoog over vliegt' en de connectie met de beoogde doelgroepen minder scherp in beeld heeft dan verwacht.

In de erfgoedsector is er als gevolg van de groeiende aandacht voor publiek en stad zelfs sprake van een nieuwe dynamiek. Relatief jonge organisaties die diep geworteld zijn in hun gemeenschappen en veel participatief werken, houden de rest van de sector een spiegel voor. Dit heeft onder andere gevolgen voor de klassiek-museale erfgoedorganisaties, die meer dan voorheen aandacht besteden aan de maatschappelijke context van hun werk. Deze landelijke trend is in Amsterdam te zien met relatief jonge organisaties als KIP Republic en The Black Archives, en vanuit de beeldende kunst bijvoorbeeld OSCAM. Organisaties als Museum Van Loon en het Van Eesterenmuseum hebben nu hun artistieke visie en verbinding met publiek en stad herijkt.

In een aantal gevallen kiezen organisaties ervoor om de artistieke 'sleutel' in handen te geven van een nieuwe generatie makers, co-curatoren en co-producenten, zoals bij Felix Meritis, Plein Theater, CC Amstel, Framer Framed en OSCAM. Er zijn sowieso vaker nieuwe stemmen te horen in het culturele landschap. Bij Frascati worden nieuwe makers, vaak met een biculturele achtergrond, geprogrammeerd en begeleid. OSCAM biedt in haar programma ruimte aan een groep van co-curatoren en makers, vaak jong en met een biculturele achtergrond.

Er zijn veel aanvragers die met hun werk het discours aangaan over politieke en maatschappelijke ontwikkelingen. Ook dit is een lijn die wordt doorgezet uit de vorige Kunstenplanperiode. Veel aanvragers buigen zich, al dan niet in verbinding met de buurt of het publiek, over maatschappelijke vraagstukken zoals dekolonisatie, ecologie en klimaatverandering, racisme, genderdiversiteit en geaardheid, en de gevolgen van technologische ontwikkelingen. Bij cultuureducatie is er bovendien aandacht voor sociale vraagstukken zoals bij Jeugdtheaterschool Zuidoost die in haar programma's bijvoorbeeld scheidingen, discriminatie en schooluitval agendeert. Bij Woordkunst wordt aan alle maatschappelijke reflectie vooral ook een poëtische draai gegeven, door de nadruk op taal als brug tussen het heden en de toekomst die wij graag zouden willen.

Wanneer we kijken naar de plek van makers in de toegekende aanvragen, dan zien we dat makers in alle commissies vertegenwoordigd zijn. Naast directe ondersteuning van de eigen organisaties van makers, zijn er talloze plekken voor makers om hun werk te laten zien, zoals bij podia, presentatieplekken voor beeldende kunst, film- en literaire festivals. Daarnaast zijn er plekken waar ze nieuw werk kunnen maken en zich kunnen blijven ontwikkelen – vaak gaat dit hand in hand. Het beeld dat er nu uit de toekenningen naar voren komt, laat een groot aantal sterke plekken zien waar makers worden begeleid en zich kunnen ontwikkelen of een beschermde presentatieplek vinden. Denk aan DEGASTEN, Nowhere, Framer Framed, Sexyland, Read my World,

Paradiso Melkweg Productiehuis, Via Rudolphi Producties, De Ontmoeting, AYA, Summerdance Forever, Nowhere, BAU, RIGHTABOUTNOW INC., Orkater, Nieuw Vocaal Amsterdam, Oorkaan en Rose Stories. Maar ook aan Unfair, Ateliers 63 en W139, en aan producerende podia als Frascati, Theater Bellevue en De Kleine Komodie die zichzelf ingrijpend vernieuwd hebben. Nieuwkomers gericht op de groei van makers zijn bijvoorbeeld We Are On The Move and The Foundation bij cultuureducatie.

Dat neemt niet weg dat er ook een aantal bekende plekken waar makers worden begeleid of hun werk toonden wegvallen, door een afwijzing of gedeeltelijke toekenning, soms bovenop een landelijke afwijzing. Dit zijn pijnlijke adviezen geweest voor de commissies, die een goed besef hadden van de consequenties maar toch goede redenen hadden om deze aanvragen minder hoog te beoordelen. We vinden het belangrijk om de komende tijd samen met het veld vinger aan de pols te houden, hoe makers zonder eigen plek hun weg vinden in het nieuwe landschap, en welke behoeftes er daarbij zijn.

BELANG VOOR DE STAD

Het belang voor de stad betreft de beoordeling van wie de aanvrager in de stad wil bereiken met de activiteiten en waarom, en hoe en waar dat bereik wordt gerealiseerd. Bereik is in dit geval breed gedefinieerd, dus het gaat naast publiek ook over deelnemers en bijvoorbeeld talent dat wordt begeleid. Ook hier is te zien dat de sterkste plannen programma en bereik in samenhang zien. Organisaties als de Theaterstraat, Circusbende, Podium Mozaïek, The Beach en Framed leggen actief verbinding met de bewoners in de Amsterdamse buurten. Ook op community-niveau worden betekenisvolle verbindingen gelegd. Zo doet Paradiso onderzoek in een aantal stadsdelen om aan te sluiten bij inhoudelijke trends die daar spelen en heeft de Melkweg in haar programmering veel aandacht voor de queer- en genderdiverse communities, net als Sexyland. Literair huis Perdu, gevestigd in de binnenstad, legt betekenisvolle verbindingen met bewoners ook in andere wijken. Het Bimhuis sluit actief aan bij verschillende muzikantencommunities door onderzoek te doen naar wat het publiek zou willen horen, en daarbij de keuzes voor de programmering niet alleen in handen van een programmeur te leggen.

Over de hele linie komen er aanbod en plekken voor jeugd bij: AYA met geheel vernieuwde leiding, Tafel van Vijf, MAN II CO bewegingstheater, Plein Theater, CC Amstel, B! Music School, Lijm-Lab, Nieuw Vocaal Amsterdam, Foundation (JCPN), Memorabele momenten voor de jongste kinderen, Tamino, We Are On The Move, en een mooi voorbeeld is ook Kleine Lettertjes, dat zich richt op kinderen en leesbevordering. De verbinding van deze organisaties met de stad is vaak heel sterk en natuurlijk: ze zitten op de huid van wat de jongste generatie Amsterdammers bezig houdt en werken veel lokaal samen: met scholen, voorzieningen in de buurt, met elkaar. De nieuwkomers verlevendigen de al sterke basis voor jeugdcultuur en cultuureducatie in de stad en maken die breder. Wel is er ook hier uitstroom van enkele organisaties, soms met een lange staat van dienst, waaronder het Wereldmuseum, het educatie-aanbod van het NedPho, DAT! School, Jeugtheaterschool TIJ, Stichting Taalvorming en Noordje.

Niet alle aanvragers hebben het bereik, zowel gerealiseerd als beoogd, scherp in beeld. Er is toch nog vaak sprake van vrij algemene marketingplannen, waarbij de doelgroepen niet helder worden onderscheiden en de aansluiting met het programma onvoldoende overtuigend uitgewerkt is. Waar dit wel het geval is, is bij organisaties die sterk geworteld zijn in de buurt zoals Bijlmerbios,

Foundation, Plein Theater, Sexyland. Het doelgroepenmodel van Rotterdam Festivals, of een variant daarop, wordt veelvuldig ingezet. De beeldende kunst sector heeft een eigen instrument ontwikkeld om het (beoogde) bereik gedetailleerd in beeld te brengen: ditisonspubliek.nl. Online marketing wordt inspirerend ingezet door bijvoorbeeld Summer Dance Forever, die met online toegankelijkheid van de evenementen niet alleen een breed en groot bereik realiseert, maar ook nieuwsgierig maakt naar onderdelen van het programma waar het publiek anders wellicht geen kaarten voor zou kopen. Aanvragers bij Cultuureducatie hebben doorgaans nauw contact met scholen en werken met 'dialooggestuurd aanbod' zoals Tamino dat doet op speciaal en praktijkonderwijs en Bekijk 't op vmbo-scholen.

Bijzondere aandacht is er voor kunst en cultuur in de wijk, met in het bijzonder de stadsdelen Noord, Zuidoost en Nieuw-West. Culturele activiteiten in deze drie stadsdelen bleven tot nu toe achter bij de rest van Amsterdam, het gemeentelijk beleid zet daarom in op een inhaalslag. In de regeling betekent dit dat organisaties die activiteiten realiseren in deze stadsdelen, en daarvoor substantieel bereik en overtuigend draagvlak kunnen aantonen, voordeel hebben. Organisaties die in deze stadsdelen gevestigd zijn, kunnen ook voordeel ondervinden van dit subcriterium omdat het voor hen eenvoudiger kan zijn om verbinding te leggen met de buurt. Zo is de Theaterstraat een actieve en graag geziene organisatie in Noord, die in co-creatie werkt met lokale bewoners. Ook The Beach en OSCAM, respectievelijk in Nieuw-West en Zuidoost, zijn goed gepositioneerd om verbinding te maken met de buurt en zetten dit om in prikkelende programmering. Een vestigingslocatie in één deze stadsdelen leidde echter niet per definitie tot een positieve beoordeling op dit gebied. Er zijn ook organisaties die ter plekke alleen kantoor houden of hun koers hebben verlegd. Aan de andere kant konden organisaties die niet in deze stadsdelen gevestigd zijn, er op een andere manier overtuigend activiteiten realiseren. Bijvoorbeeld Frascati, zelf gevestigd in het centrum, heeft met Theater van Deyssel een locatie in Nieuw-West waar het in het stadsdeel programma's ontwikkelt. Een ander voorbeeld is Paradiso dat concerten presenteert op verschillende plekken in de stad, waaronder bijvoorbeeld het Zonnehuis in Noord.

Er was ook commentaar uit de sector op de benadering van de gemeente en het AFK om organisaties die activiteiten in deze drie stadsdelen realiseren een voordeel te geven. Zo vroeg Imagine IC zich af of het framen van Zuidoost als ontwikkelgebied het stadsdeel niet onbedoeld op een achterstand blijft zetten. De organisatie had liever gezien dat de organisaties in het stadsdeel extra werden gesteund, zodat zij zelf de activiteiten kunnen realiseren in plaats van overvraagd te worden als partner voor organisaties die minder draagvlak hebben in het stadsdeel. Het AFK ziet dat vestigingsplaats en activiteit vaak samengaat en heeft dit ook gewaardeerd, maar vindt dat de mate van activiteit de doorslag moet geven. Daarbij is altijd gelet op de inbedding en het draagvlak in het stadsdeel, om vluchtige gast-activiteiten te voorkomen.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

Het doel van het beleid in Amsterdam is de toegankelijkheid van het cultuuraanbod als geheel te vergroten door te zorgen voor betere representatie van zowel de verschillende achtergronden, perspectieven en verhalen in de stad, als van de breedte van de Amsterdamse bevolking in publiek en deelnemers. Een toegankelijke sector leidt tot grotere diversiteit en representatie in de sector, het culturele aanbod en het bereik van Amsterdammers, en andersom. Bij diversiteit en inclusie gaat het niet alleen om culturele diversiteit, maar ook andere vormen zoals gender en seksualiteit, sociaal-economische kansengelijkheid en toegankelijkheid voor mensen met een beperking. In

tegenstelling tot 2021–2024 was er voor deze aanvraagronde geen apart actieplan voor diversiteit en inclusie nodig bij de aanvraag. Diversiteit en inclusie moest daarom worden geïntegreerd in het ondernemingsplan, waarbij alle facetten van belang waren: programma, publiek, personeel (organisatie) en partners. Het criterium viel uiteen in visie (wat wil je bereiken?) en aanpak (hoe ga je dat bereiken?)

Het AFK heeft in alle beoordelingen niet alleen het plan maar ook het feitelijk presteren van aanvragers op dit gebied serieus meegewogen. Juist organisaties die D&I in hun DNA hebben, staan in hun plannen vaak niet heel expliciet stil bij het voorgenomen beleid op dit gebied. Bij deze aanvragers zit D&I sterk verweven in de plannen als geheel. We zien dit bijvoorbeeld bij het Amsterdams Andalusisch Orkest, The Black Archives, Raymi Sambo Maakt, The Foundation, Sexyland, El Hizra en Thami Mnyele. Zoals KIP Republic in zijn ondernemingsplan stelde, hoeft de last van verantwoording en actie ten aanzien van diversiteit en inclusie niet te liggen bij hen die diversiteit en inclusie belichamen. Zij dragen vanuit hun kern bij aan een divers en toegankelijk Amsterdams cultuurveld.

Over het algemeen is er in het culturele veld meer aandacht gekomen voor de meerstemmigheid van Amsterdam. Zo zien we bij erfgoed dat de toegenomen verbinding met maatschappelijke vraagstukken óók leidt tot een diverser programma en een inclusievere publieksbenadering waarbij met verschillende communities wordt samengewerkt op het gebied van inhoud en bereik, zoals bij Museum van Loon, Van Eesteren Museum, Museum Het Schip en Ons' Lieve Heer op Solder. Opvallend is het aantal organisaties dat zich richt op de queer en lhbtq+ gemeenschap. Bij Theater komt Boys Won't Be Boys, dat werkt met talenten uit de queer community, sterk binnen en bijvoorbeeld ook de Melkweg en Sexyland besteden aandacht aan genderdiversiteit en queer identiteit.

De vooruitgang op het gebied van diversiteit en inclusie is echter niet overal even goed merkbaar. Organisaties die in de vorige Kunstenplanperiode beschikten over een actieplan diversiteit en inclusie, gebruikten dit niet altijd om te reflecteren over de behaalde resultaten of om nieuwe doelstellingen en aanpak te formuleren. Commissies zien dit deels bij heel jonge organisaties in een niche, die hun handen nog vol hebben aan het dagelijks bestaan. Maar daarnaast juist ook vaak bij grotere organisaties die al langer in de vierjarige regeling of Amsterdam Bis zitten met een actieplan uit de vorige periode. Ook daar zijn er uitzonderingen. Zo hebben De Kleine Komedie en Theater Bellevue grote vooruitgang geboekt op het gebied van diversiteit en inclusie, onder meer door het meerstemmiger maken van de programmering, co-creaties met biculturele makers, en veranderingen door te voeren in de organisatie. In beide gevallen is er sprake van nieuw leiderschap, die de deur open heeft gezet voor nieuwe verhalen en frisse stemmen op het podium.

Over het algemeen ziet het AFK dat de grootste stappen worden gezet door wat kleinere, publieksgerichte organisaties. Bijvoorbeeld het Pleintheater en CC Amstel, die beide met wijkbewoners werken, of Summer Dance Forever, die culturele diversiteit in de kern heeft zitten en nu actief zoekt naar punten waarop het festival toegankelijker en inclusiever kan worden door zich bijvoorbeeld te richten op queer culture en het vertegenwoordigen van vrouwen in hiphop. Een aantal organisaties heeft aandacht voor makers en publiek met een beperking. Dat gaat vaak om fysieke toegankelijkheid, maar soms is er sprake van inhoudelijke doorwerking, bijvoorbeeld bij Beeldend Gesproken die werkt met kunstenaars met een psychische kwetsbaarheid.

De doorwerking van diversiteit en inclusie op organisatieniveau lijkt vooralsnog het taaiste onderwerp voor culturele organisaties. De meeste organisaties zien het nut en de noodzaak van een divers samengesteld team en bij veel organisaties zien we dat er goede intenties zijn. De vertaling naar concrete doelstelling en een plan van aanpak is echter niet altijd overtuigend. De Raad van Toekomst bij Theater Bellevue is een inspirerend voorbeeld, waarbij een jong en divers samengestelde raad meebeslist over de koers van de organisatie.

UITVOERBAARHEID

De coronaperiode is zwaar geweest voor de cultuursector, en dan niet alleen in financieel opzicht maar ook vanwege de zware wissel die deze heeft getrokken op de mensen. De kwetsbaarheid van de cultuursector en haar mensen werd blootgelegd. Organisaties moesten wendbaar zijn en veerkracht tonen, terwijl inkomsten achterwege bleven en kosten in rap tempo stegen. Met deze zware periode in het achterhoofd, heeft bij het criterium Uitvoerbaarheid het kwantitatieve aspect wat minder gewicht gekregen. Naast de praktische en financiële haalbaarheid van het plan is gekeken naar de visie op de bedrijfsvoering in een breder perspectief: hoe wordt er voor mensen gezorgd, hoe wil een organisatie met haar omgeving omgaan, en welke stappen worden er gezet op het gebied van governance, sociale veiligheid en fair practice? Naast de financiële huishouding zijn dit immers aspecten die belangrijk zijn voor een toekomstbestendige sector.

Goed werkgeverschap staat inderdaad meer op de agenda dan voorheen. Er is veel aandacht voor de werkdruk in de organisaties en veel aanvragers beogen uitbreiding van hun team. De regeling biedt expliciet ruimte om minder activiteiten te realiseren. Hoewel dit niet voor iedereen een haalbare of wenselijke oplossing was aangezien daarmee ook de publieksinkomsten kunnen dalen, is er door verschillende organisaties wel gebruik van gemaakt. Bescheiden verhogingen van aangevraagde bedragen benutten zij voor extra personele inzet of fair pay, of om meer tijd te kunnen besteden aan werk. Bij de commissie Theater is concreet te zien hoe de rust van de coronaperiode ervoor gezorgd heeft dat er, ook nu nog, meer ruimte wordt genomen voor onderzoek en artistieke ontwikkeling en minder presentaties te zien zijn. Dit is bijvoorbeeld te zien bij Nineties Productions, Black Sheep Can Fly en Via Rudolphi Producties. Ook FOAM en Imagine IC, bij beeldende kunst en erfgoed, kiezen voor krimp van het aantal activiteiten ten behoeve van de bedrijfsvoering.

Bij goed werkgeverschap hoort ook een veilige werkomgeving, als onderdeel van fair practice. De meeste organisaties zijn doordrongen van het belang. Ze hebben of brengen de basis inmiddels op orde met gedragscodes en interne of externe vertrouwenspersonen, en soms trainingen. Organisaties trekken hierbij soms samen op, maar hier is ook nog winst te behalen. Het thema is complex en gevoelig, en effectieve preventie en omgang ermee begint vaak pas ná de basismiddelen. Op het moment dat er iets aan de hand is, zoals bij enkele aanvragers afgelopen periode het geval was, is het voor raden van toezicht en besturen vaak nog het wiel uitvinden. Hier ligt een kans voor een meer collectieve aanpak in de Amsterdamse cultuur, waarbij ook de verschillende verantwoordelijkheden en rollen kunnen worden verstevigd. Zeker waar er bij aanvragers recent kwesties rond sociale veiligheid speelden, hebben de commissies in het plan altijd goed bekeken of en hoe de organisatie handelt, welke consequenties er zijn getrokken uit analyses, en hoe de veiligheid van de medewerkers de komende jaren wordt gewaarborgd. Sociale veiligheid is de komende jaren een vast onderwerp bij de monitoring van alle gesubsidieerde organisaties.

Huisvesting is in Amsterdam een groeiend probleem voor culturele organisaties. De stad groeit hard, maar het aantal voorzieningen dat wordt gerealiseerd past daar niet altijd bij. De prijzen stijgen, voor zowel werkruimte als woonruimte en kunstenaars trekken weg uit de stad, maar ook organisaties hebben moeite met het handhaven van kantoor-, werk- en presentatieruimte. Vaak wordt deze gevonden in tijdelijkheid, wat druk legt op de organisatie omdat een verhuizing en het zoeken naar nieuwe ruimte veel energie en tijd kost die toch al woekert met de menskracht. Op een nieuwe locatie moet immers ook opnieuw gebouwd worden aan het publiek en verbinding met de buurt. Dit alles kost tijd en aandacht die ook aan programmering en artistiek werk kan worden besteed. Ook kunnen problemen ontstaan als de nieuwe huisvesting vele malen groter is dan de huidige, en de plannen voor programmering, bereik en bedrijfsvoering dat niet kunnen bijbenen. Verhuizingen naar grotere locaties vlak voor of na een vierjarige aanvraag brengen risico's met zich mee.

We zien dat zowel huisvestings- als financiële obstakels soms worden opgelost in het private domein. Een gezonde wisselwerking tussen publiek en privaat biedt kansen, en kan de druk op subsidiebudget soms verlichten, maar in deze ronde zien we ook een keerzijde. Uit verschillende plekken die dankzij een private partij een culturele bestemming kregen, trekt die private partij zich nu terug. De private initiatieven waren eerder al een beroep gaan doen op de Kunstenplan-middelen, en worden daar nu zelfs afhankelijk van voor hun voortbestaan. Ook de soms zeer vergaande rol en reikwijdte van private steunfondsen van organisaties vraagt de komende tijd om verheldering in relatie tot de rol van publieke financiering.

TOT SLOT

Dat het is gelukt om in Amsterdam meer organisaties dan voorheen een vierjarige subsidie toe te kennen, is goed nieuws in een tijd dat kunst en cultuur steeds meer onder druk komen te staan. Een cultureel aanbod dat beter aansluit op de leefwereld van alle Amsterdammers heeft bij de verdeling van de vierjarige subsidies gevraagd om scherpe keuzes die de ambities uit de hoofdlijnen van het Kunstenplan 2025-2028 van de gemeente Amsterdam reflecteren. Vanaf 2025 zijn er meer organisaties met vierjarige subsidie die nieuwe verhalen, makers en publiek representeren. Steeds meer organisaties verbinden zich bovendien inhoudelijk met de samenleving. Om kunst en cultuur dichterbij alle Amsterdammers te krijgen, is er extra aandacht voor de nieuwere en snel groeiende stadsdelen. Tegelijkertijd is het evenwicht bewaakt tussen nieuwe instroom, doorgroei en gevestigde organisaties, want samen maken zij de cultuur-hoofdstad die Amsterdam is.

Toelichting Behandelproces

COMMISSIES

De aanvragen die in behandeling zijn genomen zijn inclusief alle bijlagen voorgelegd aan deskundige adviescommissies. Het AFK heeft de negen adviescommissies in aanvulling op de aanvragen voorzien van informatie over de (subsidie)historie van de aanvragers bij het AFK en van kwantitatieve analyses met betrekking tot de uitvoerbaarheid. De adviescommissies werden in de voorbereiding en advisering bijgestaan door het bureau van het AFK, in het bijzonder het Hoofd van de betreffende discipline of sector.

De adviescommissies en de aanvragen zijn onderverdeeld naar (hoofd)discipline of -sector, om daarbinnen voldoende specialistische kennis te kunnen waarborgen over de breedte aan genres, subgenres en interdisciplinariteit die het actuele kunstenlandschap kenmerkt. Er zijn negen adviescommissies samengesteld: dans, theater, muziek en muziektheater, woordkunst, cultuureducatie, film, erfgoed, beeldende kunst en creatieve industrie, en podia voor podiumkunsten en debat. Aanvragers konden een voorkeur aangeven. Het AFK besloot in welke commissie de behandeling plaats vond en of een co-advies van een andere commissie nodig was.

De negen adviescommissies zijn elk zorgvuldig samengesteld uit adviseurs die het AFK heeft geworven met een open werving en een onafhankelijke selectiecommissie, en gericht via een gespecialiseerd wervingsbureau. De adviseurs zijn specifiek geselecteerd op basis van hun professionele deskundigheid in één of meer relevante disciplines en thema's. Daarnaast is in de adviescommissies gezorgd voor adviseurs die over relevante kennis beschikken over de positie van gevestigde kunsten en nieuwe artistieke ontwikkelingen in de stad, van presenteren, produceren en (talent)ontwikkeling, van de artistieke en zakelijke kant van de culturele sector, en met betrekking tot diversiteit en inclusie. Bij de samenstelling van de commissies is tenslotte bijzondere aandacht besteed aan een diverse samenstelling om zodoende variëteit aan perspectieven te hanteren bij de beoordeling van de aanvragen. Zo is gelet op een diverse en evenwichtige samenstelling op het gebied van onder meer gender, culturele achtergrond en leeftijd. De commissies stonden onder leiding van niet-meestemmende voorzitters met een breder maatschappelijk profiel. De samenstelling van de negen adviescommissies is verderop opgenomen. De benoeming van alle adviseurs is op voordracht van het bestuur van het AFK bekrachtigd door de raad van toezicht.

Het bestuur van het AFK en de voorzitters hebben erop toegezien dat niemand in de commissie een persoonlijk belang had bij de beoordeling van aanvragen. Adviseurs met een direct persoonlijk belang bij een van de aanvragen konden niet toetreden tot een adviescommissie. Integriteitsregels en andere aspecten van het adviseur- en voorzitterschap zijn vastgelegd in een protocol dat adviseurs en voorzitters bij hun benoeming hebben ondertekend. Dit protocol werkt in aanvulling op het huishoudelijk reglement van het AFK. Bij andere redenen dan een direct persoonlijk belang bestond eveneens de mogelijkheid voor een adviseur om uit integriteitsoverwegingen niet deel te nemen aan de beraadslaging over een afzonderlijke aanvraag. In deze gevallen is de naam van de

adviseur bij het betreffende advies opgenomen. Het besluit over de deelname in de commissie bij een mogelijk belang is altijd genomen door het bestuur van het AFK, in overleg met de voorzitter en de adviseur.

De negen adviescommissies hebben met inachtneming van het beschikbare budget per commissie hun advies uitgebracht aan het bestuur van het AFK. Het bestuur heeft de adviezen bestudeerd en gecontroleerd op consistentie, motivering en zorgvuldige totstandkoming. Waar nodig zijn aanvullende vragen gesteld aan (voorzitters en behandelaars van) commissies over aspecten van de beoordeling van aanvragen, het adviesproces en de wijze waarop de regeling is toegepast.

BEOORDELING

De beoordeling vond plaats aan de hand van de criteria uit de regeling Vierjarige subsidies 2025-2028 van het AFK en de toelichting daarop. Iedere aanvraag is op zijn eigen merites beoordeeld om recht te doen aan de grote variëteit van aanvragen. Tegelijkertijd is er op toegezien dat alle commissies op dezelfde wijze met de criteria omgingen en dat gedurende het beoordelingsproces voor alle aanvragen consequent dezelfde formele maatstaven en beoordelingswijze werden gehanteerd.

De adviescommissies hebben hun oordeel allereerst gebaseerd op de door de aanvrager ingediende stukken. Daarbij is ook gekeken naar het verleden; de kwaliteit van activiteiten in het verleden kan immers een indicatie zijn voor de toekomst. Er is gekeken naar de activiteiten uit de periode van 1 januari 2021 tot en met het moment van adviseren. Voor zover mogelijk is er beoordeeld of er sprake is van een ontwikkeling, positief dan wel negatief. Bij organisaties die deel uitmaakten van het Kunstenplan 2021-2024 hebben de commissies tevens gebruik gemaakt van evaluatiegegevens die over die periode beschikbaar waren bij het AFK, Gemeente Amsterdam en de Amsterdamse Kunstraad. Bij de beoordeling van organisaties die geen deel uitmaakten van het voorgaande Kunstenplan 2021-2024 heeft het AFK waar mogelijk gebruik gemaakt van beschikbare evaluaties in het kader van de verantwoording voor andere regelingen van het AFK, waaronder de projectregelingen en regeling Ontwikkeling 2021-2024

De adviescommissies hebben gewerkt aan de hand van de beoordelingscriteria die zijn vastgelegd in de gemeentelijke Hoofdlijnen Kunst en Cultuur 2025-2028: artistiek belang, belang voor de stad, diversiteit en inclusie, en uitvoerbaarheid. In de toelichting op de regeling Vierjarige subsidies 2025-2028 van het AFK zijn de criteria verder uitgewerkt. De daar genoemde aspecten zijn bij de beoordeling van elke aanvraag aan de orde gesteld. [De toelichting is te downloaden via de website van het AFK.](#)

RANGORDE

Op basis van de beoordeling zijn de aanvragen binnen de discipline door de adviescommissie in een rangorde geplaatst. De commissie heeft het bestuur van het AFK vervolgens geadviseerd om de subsidie volgens deze rangschikking aan aanvragers toe te kennen, totdat het subsidieplafond is bereikt. Een uitzondering vormen aanvragen die een onvoldoende hebben behaald op het criterium 'Uitvoerbaarheid' of aanvragen die in totaal niet meer dan 10 punten hebben behaald (zie verder). Deze werden afgewezen. Wanneer het subsidieplafond werd bereikt en een aanvraag daardoor niet meer in zijn geheel kon worden gehonoreerd, werd het resterende bedrag tot aan het subsidieplafond aan de aanvraag toegekend. Wanneer twee of meer organisaties op een gelijk

aantal punten uitkwamen, is de beoordeling op het criterium 'Artistiek belang' leidend geweest in de rangorde, en wanneer ook deze waardering gelijk was prevaleerde de aanvraag met de hoogste beoordeling op 'Belang voor de stad'. Daarna heeft de bijdrage aan de pluriformiteit van de gesubsidieerde organisaties de doorslag gegeven.

Bij de bepaling van de totale rangorde is per criterium gebruik gemaakt van een waarderingsschaal in woorden (zoals 'goed', 'voldoende', 'zwak') als conclusie van de inhoudelijke beoordeling per criterium. De waarderingsschaal in woorden bij elk criterium is een hulpmiddel in het kader van een zorgvuldige en evenwichtige beoordeling van de ingediende aanvragen. Voor een zorgvuldige vertaling naar een rangorde van de aanvragen zijn aan de waarderingsschaal in woorden cijfers (punten) gekoppeld. De besluiten blijven gebaseerd op met argumenten omklede adviezen over aanvragen, aan de hand van de criteria en daarbij toegekende waarderingen met bijbehorende cijfers. Het AFK maakt de adviezen openbaar om inzicht te geven in de gemaakte keuzes.

Indien de aanvraag 'onvoldoende' werd beoordeeld op het criterium 'uitvoerbaarheid' is de subsidie geweigerd. De waarderingen in cijfers zijn voor elk van de criteria als volgt toegepast. Het cijfer staat op zichzelf en betreft geen directe vergelijking met andere aanvragers.

waardering	cijfer	toelichting
zeer goed	5	uitsluitend positief, er zijn geen punten van kritiek
goed	4	positief, slechts lichte punten van kritiek
voldoende	3	positief, met een aantal punten van kritiek
zwak	2	matig, met substantiële punten van kritiek
onvoldoende	1	onder de maat, de kritische punten hebben de overhand.

SUBSIDIEHOOGTE

De adviescommissie adviseerde per aanvraag over het subsidiebedrag, waarna het bestuur daarover bij de subsidieverlening besliste. Uitgangspunt bij het bepalen van het subsidiebedrag was niet per definitie het door de aanvrager opgegeven tekort, maar het bedrag dat door de adviescommissie en het AFK (aan de hand van onderstaande aspecten) redelijk werd geacht voor de aanvraag. Gezien het beperkte budget, werden aanvragers opgeroepen terughoudend te zijn met verhoging van het aangevraagde bedrag ten opzichte van de vorige kunstenplanperiode. Was een verhoging van het gevraagde bedrag aan de orde, dan was een gedegen onderbouwing noodzakelijk. Ook aanvragers die eerder geen kunstenplansubsidie ontvingen, moesten het gevraagde bedrag goed motiveren en toelichten. Als de aanvrager in 2023 meer dan € 600.000 ontvangt vanuit een vierjarige subsidie Kunstenplan, mocht het aangevraagde bedrag per jaar maximaal 5% hoger zijn.

Bij het bepalen van de hoogte van de subsidie werd rekening gehouden met meerdere aspecten:

- Het is mogelijk (vaak realistisch en soms noodzakelijk) om bij een vrijwel gelijkblijvend subsidiebedrag minder activiteiten te realiseren dan in voorgaande Kunstenplanperiode. Bijvoorbeeld vanwege kostenstijgingen of om te kunnen voldoen aan fair practice.

- Er moet sprake zijn van een redelijke en goed onderbouwde verhouding tussen aard of grootte van de organisatie, de plannen en de kosten die daarvoor zijn begroot. Hierbij wordt ook gekeken naar wat gebruikelijk is in de sector en naar de uitgangspunten van de Fair Practice Code. Het is aan de aanvrager om deze verhouding te onderbouwen.
- Het gevraagde subsidiebedrag moet in een redelijke verhouding staan tot het aandeel en belang van de activiteiten in Amsterdam en tot het bereik van publiek, deelnemers, co-creators of andere beoogde doelgroepen in de stad of buurt.
- Er moet sprake zijn van een redelijke verhouding tot de begroting van de organisatie in de periode 2021-2024 en tot de in die jaren ontvangen subsidiebedragen van het AFK dan wel in het kader van de Amsterdam Bis.
- Als er sprake is van een toename van activiteiten, begroting en/of gevraagd bedrag, moet dit goed worden onderbouwd. Ook eventuele kostenstijgingen worden daarbij betrokken.
- Het AFK kan besluiten dat aan bepaalde onderdelen van het plan in het geheel geen subsidie wordt verleend, terwijl aan de andere onderdelen van het plan wel subsidie wordt toegekend. Hiervan kan sprake zijn als de adviescommissie oordeelt dat bepaalde onderdelen van een plan niet voor subsidie in aanmerking komen of geen prioriteit krijgen. Realisme en onderbouwing van de activiteiten en de begroting (kosten en inkomsten) kunnen hierbij een rol spelen.
- De veelzijdigheid en samenhang in het culturele aanbod die met het budget van de betreffende commissie kan worden ondersteund. Er moeten daartoe voldoende aanvragen in de commissie kunnen worden gehonoreerd.
- Als er sprake is van een gelieerde rechtspersoon of rechtspersonen kan dat gevolgen hebben voor de subsidiebehoefte en daarmee de subsidiehoogte

BUDGET

Subsidieplafonds voor de periode 2025-2028 zijn voorafgaand aan de openstelling van de regeling gepubliceerd en (per kalenderjaar) vastgesteld op:

	Kunstenplan 21-24 jaar 2021	Kunstenplan 2025-2028
Commissie	Budget 21-24 AFK + ABIS (indeling 25-28)	PLAFONDS 2025-2028
Cultuureducatie	€ 2.531.000	€ 3.200.000
Beeldende kunst & creatieve industrie	€ 4.660.000	€ 5.825.000
Dans	€ 2.700.000	€ 3.125.000
Film	€ 2.675.000	€ 3.365.000
Podia (Podiumkunst & Debat)	€ 14.545.907	€ 17.375.000
Muziek(theater)	€ 3.870.451	€ 4.610.000
Woordkunst	€ 984.000	€ 1.300.000
Erfgoed	€ 4.150.000	€ 5.450.000
Theater	€ 5.709.839	€ 6.950.000
	€ 41.826.197	€ 51.200.000

CHECK OP FEITELIJKE ONJUISTHEDEN

Voordat het AFK haar definitieve besluit heeft genomen, zijn de aanvragers in de gelegenheid gesteld om eventuele feitelijke onjuistheden in het conceptadvies kenbaar te maken. Ze hebben de mogelijkheid gekregen om, uitsluitend via een online antwoordformulier van het AFK, binnen twee werkdagen plus de dag van verzending te reageren. De hoofdbehandelaar van de adviescommissie heeft de reacties behandeld waarbij in ieder geval buiten beschouwing zijn gelaten, feiten die zich hebben voorgedaan na de sluitingsdatum (1 februari 2024) of (nieuwe) feiten die niet reeds in de aanvraag door de aanvrager waren gesteld. Ook eventueel toegestuurde bijlagen en aanvullingen op de aanvraag zijn niet in behandeling genomen. In het geval een reactie aanleiding gaf om het advies te herzien, is het advies aangepast.

SAMENSTELLING ADVIESCOMMISSIES

Korte biografieën van de adviseurs en voorzitters zijn [hier](#) te vinden.

Commissie Beeldende Kunst en Creatieve Industrie (BKCI)

Antoin Deul (voorzitter)
 Huib Haye van der Werf
 Marjet Wessels Boer
 Deanna Herst
 Wilja Jurg
 Cihan Bugdaci
 Max Somojono
 Irma Benliyan
 Ella Derksen
 Matthijs Bosman

Commissie Cultuureducatie

Sherlock Telgt (voorzitter)
 Job Kaihatu
 Y.M.P.
 Hugo van den Hoek Ostende
 Valery Mak
 Indirah Tauwnaar
 Patty Jacobs
 Geert van Boxtel

Commissie Dans

Minella van Bergeijk (voorzitter)
 Peter Jansen
 Roshanak Morrowatian
 Fabienne Vegt
 Raoni Muzho Saleh
 Lisa Reinheimer
 Dave Schwab
 Wulan Dumatubun

Commissie Erfgoed

Virna Ten-Jet-Foei (voorzitter)
 Nicolette Bartelink
 Behrang Mousavi
 Elles van Vegchel
 Steven van Teeseling
 Tilly Maclean
 Britte Sloothaak

Commissie Film

Kim Wannet (voorzitter)
 Miryam van Lier
 Beri Shalmashi
 Sander Verdonk
 Kim Beaumont
 Dorien van de Pas
 Abdel Chaouch

Commissie Woordkunst

Astrid Rose (voorzitter)
 Anneroos Goosen
 Dorothy Blokland
 Fleur Jeras
 Dean Bowen

Commissie Muziek en Muziektheater

Jacinta Duttenhofer (voorzitter)

Leonoor Coppoolse

Marcel Kranendonk

Marlon Francis

Vedran Mircetic

Ines van der Scheer

Urvin Elshot

Marieke Machado-Veekens

Dago Houben

Angelo Pertijs

Commissie Theater

Joanna van der Zanden (voorzitter)

Annette Embrechts

Maurice Dujardin

Tyrone Tjon-a-loi

Joanne Mensert

Khadija Massaoudi

Brian Lo Sin Sjo

Femie Willems

Alex Mallems

Ilse Schaminee

Commissie Podia Podiumkunsten en Debat

Chris van Koppen (voorzitter)

Simone Zeefuik

Henk Schoute

Joop Kuyvenhoven

Hanno Tomassen

Maurice Bogaert

Inez Boogaarts

Roswitha Bergmann

Ton van Gool

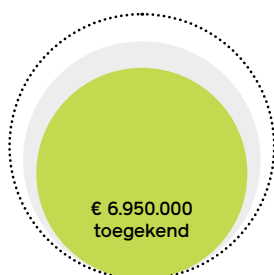
Arlette de Jong

Stephanie Afrifa

Toelichting per commissie Theater

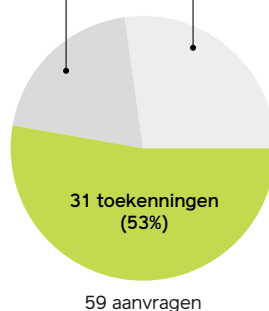
Aangevraagd bedrag

Totaal aangevraagd € 10.932.586 → 157%
Geadviseerd € 8.803.377
Buiten budget geadviseerd € 1.853.377

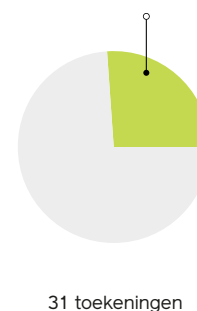


Aangevragen en toekenningen

12 positief maar ontoereikend budget (20%)
16 afwijzingen (27%)



11 toekenningen nieuwkomers (35%)



Organisaties die in 2021-2024 vierjarige subsidie kregen maar nu geen toekenning ontvangen:

6 → Positief advies maar ontoereikend budget 3 → Afwijzing

BESLUITEN

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
&Brakema Producties	€ 65.000	€ 0	€ 0
Afrovibes	€ 117.000	€ 117.000	€ 87.197
Amsterdams Kleinkunst Festival	€ 180.000	€ 180.000	€ 127.888
Black Sheep Can Fly	€ 150.000	€ 150.000	€ 0
BOG.	€ 111.000	€ 0	€ 87.197
Boogaardt/VanderSchoot	€ 145.000	€ 0	€ 0
Boost Producties	€ 75.000	€ 0	€ 0
Boys Won't be Boys	€ 125.000	€ 125.000	€ 0
Bureau Vergezicht	€ 125.000	€ 125.000	€ 0
Circusbende	€ 150.000	€ 150.000	€ 0
de tienduizend dingen	€ 75.000	€ 75.000	€ 0
De Toneelmakerij	€ 1.110.564	€ 1.110.564	€ 1.112.679
De Warme Winkel	€ 305.288	€ 305.288	€ 255.774
Dood Paard	€ 225.000	€ 0	€ 0
Feikes Huis	€ 100.000	€ 100.000	€ 87.197
Female Economy	€ 390.000	€ 390.000	€ 389.472
Het Kleine Theater	€ 90.000	€ 0	€ 0

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
Jakop Ahlbom Company	€ 215.000	€ 28.623	€ 203.456
Likeminds	€ 495.000	€ 0	€ 495.255
Moha stichting	€ 60.000	€ 0	€ 0
Nineties	€ 140.000	€ 140.000	€ 116.261
Orange Theatre Company	€ 45.000	€ 0	€ 0
Orkater	€ 685.208	€ 667.225	€ 668.496
Over het IJ	€ 435.000	€ 0	€ 406.912
Raymi Sambo Maakt	€ 225.000	€ 225.000	€ 145.326
RIGHTABOUTNOW INC.	€ 300.000	€ 250.000	€ 0
ROSE stories	€ 350.000	€ 310.000	€ 291.324
Sites of Memory Stichting	€ 70.000	€ 0	€ 0
Stichting Appelhof Producties	€ 36.000	€ 0	€ 0
Stichting Bambie	€ 150.000	€ 0	€ 58.131
Stichting Bloos	€ 150.000	€ 150.000	€ 0
Stichting De Gemeenschap	€ 80.000	€ 0	€ 0
Stichting De Theaterdagen	€ 300.000	€ 300.000	€ 232.521
Stichting de Theatertroep	€ 180.000	€ 180.000	€ 0
Stichting Eran&CO	€ 250.000	€ 0	€ 174.392
Stichting George Tobal Producties	€ 148.300	€ 148.300	€ 174.392
Stichting Het Hoofd / Simone de Jong Company	€ 75.000	€ 0	€ 0
Stichting in Goed Gezelschap van Laura	€ 35.000	€ 0	€ 0
Stichting Mime Wave	€ 50.000	€ 0	€ 0
Stichting Nieuwe Helden	€ 175.000	€ 0	€ 162.765
Stichting Rudolphi Producties	€ 285.000	€ 220.000	€ 145.326
Stichting 't Barre Land	€ 85.000	€ 0	€ 0
Stichting Theater Na de Dam	€ 60.000	€ 0	€ 0
Stichting Thoughts (Werkplaats van de Woestijne)	€ 80.000	€ 0	€ 0
Stichting Ulrike Quade Company	€ 155.000	€ 155.000	€ 139.514
Stichting Urwald - Collectief Walden	€ 110.000	€ 0	€ 75.571
Stichting Well Made Productions	€ 376.526	€ 250.000	€ 0
Stichting YoungGangsters	€ 125.000	€ 125.000	€ 75.571
Stichting ZID	€ 155.000	€ 0	€ 0
Stip theaterproducties	€ 100.000	€ 100.000	€ 98.822
Storytelling Centre	€ 167.200	€ 0	€ 139.514
Tafel van Vijf Muziektheater	€ 95.000	€ 95.000	€ 0
TENT circustheater producties	€ 190.000	€ 190.000	€ 104.635
Theater DEGASTEN	€ 250.000	€ 250.000	€ 215.083
Theater RAST	€ 240.000	€ 240.000	€ 203.456
Theaterstraat	€ 98.000	€ 98.000	€ 0

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
Tijd van de Wolf	€ 75.000	€ 0	€ 0
Trouble Man	€ 75.000	€ 0	€ 75.571
Vereniging Maatschappij Discordia	€ 22.500	€ 0	€ 0
	€ 10.932.586	€ 6.950.000	

ALGEMEEN

De aanvragers bij de discipline theater laten een grote variëteit zien aan organisaties, zowel in omvang als in type: festivals als De Theaterdagen en Amsterdams Kleinkunst Festival, productiehuis en ontwikkelplekken als Via Rudolphi Producties, Feikes Huis en RIGHTABOUTNOW INC. en een groot aantal gezelschappen. Binnen de gezelschappen zijn veel disciplines en genres vertegenwoordigd. Zo zien we onder meer aanbod voor kinderen en jongeren bij de Toneelmakerij en DEGASTEN, hedendaags circus bij Circusbende en TENT circustheater producties, teksttoneel bij De Warme Winkel en Raymi Sambo Maakt, muziektheater bij Tafel van Vijf en Orkater, en beeldend theater bij Ulrike Quade Company. Alleen mime en performance is minder vertegenwoordigd bij de gezelschappen. Opvallend is dat meerdere organisaties hybride werken, waarbij meerdere genres en disciplines worden benut om verhalen te vertellen. Zo zet ROSE stories genres als cabaret en figurentheater in en kiest Well Made Productions voor zowel theater als documentaire en podcast om haar verhaal te vertellen.

Een interessante ontwikkeling is dat organisaties meer ruimte scheppen voor onderzoek en het artistieke proces. Mede door de coronaperiode waar noodgedwongen minder geproduceerd kon worden, hebben organisaties de waarde van meer rust in het productieproces ervaren. Dit wordt de komende periode voortgezet in de artistieke werkwijze. Zo gaat Nineties de komende jaren uitgebreider vooronderzoek doen om een artistieke duurzaamheidsslag te slaan. Black Sheep Can Fly voorziet het maakproces van tussentijdse onderbrekingen, om tijd te nemen voor contemplatie en herijking. Via Rudolphi Producties brengt meer vrije ruimte voor onderzoek en experiment in voor haar midcareer makers, zodat die artistiek kunnen groeien. Ulrike Quade Company heeft in afgelopen periode sterk geïnvesteerd in onderzoek op het gebied van robotica en brengt dit nu in het werk voor komende periode in. Een groot aantal organisaties kiest er voor minder te produceren en presenteren, iets wat het AFK nadrukkelijk als mogelijkheid had aangegeven in de toelichting op de regeling. Hiermee kunnen de aanvragers een verdiepingsslag maken en meer rust brengen in de organisatie.

Onder de gehonoreerden bij Theater zijn elf nieuwkomers, dat wil zeggen organisaties die in 2021-2024 geen vierjarige subsidie ontvingen. Daarvan zijn er maar liefst vijf afkomstig uit de regeling Ontwikkeling: Black Sheep Can Fly, Circusbende, Boys Won't Be Boys, Well Made Productions en Bloos. Binnen deze groep nieuwkomers is een duidelijke nadruk op meerstemmigheid en inhoudelijke aansluiting bij de stad te zien met urgente, vaak maatschappelijke thematiek. Een groot aantal aanvragers start vanuit de wens een betere representatie te geven van de samenstelling van de stad, zoals RIGHTABOUTNOW INC., Circusbende en Well Made Productions. Ook is er opvallend veel sprake van sociaal-artistiek werk dat veelal in co-creatie met deelnemers of bewoners uit de

buurt wordt gemaakt, zoals Theaterstraat en Bloos. Maar ook bij organisaties als Female Economy, Theater RAST en organisaties als Orkater en Via Rudolphi Producties, die voor komende een ander palet makers aan zich binden, ziet de commissie terug dat aanvragers in grote mate midden in de maatschappij staan. De Theatertroep en Tafel van Vijf keren terug in het Kunstenplan 2025-2028, met plannen die nieuw artistiek elan laten zien. Verfrissende geluiden in het veld zijn Bureau Vergezicht, dat voorstellingen over de klimaatcrisis maakt en de tienduizend dingen, dat het werk van Bo Tarenskeen produceert met voorstellingen die veelal gaan over de doorwerking van het koloniale verleden.

Er zijn negen organisaties die in 2021-2024 nog subsidie ontvingen maar nu geen toekenning krijgen, waarvan zes door ontoereikend budget. Daar zitten organisaties bij als Bambie en Nieuwe Helden. Het feit dat Likeminds en Over het IJ het niet gered hebben, heeft veel impact op het makersklimaat in de stad, onder meer omdat het ook om ontwikkel- en presentatieplekken in Noord voor beginnende makers gaat.

ARTISTIEK BELANG

Bij de gehonoreerde aanvragers is er sprake van een duidelijk herkenbare artistieke signatuur. Bij een groot aantal organisaties zijn persoonlijke verhalen van de maker, deelnemers of co-creators het artistiek uitgangspunt. Die worden universeel invoelbaar worden, bijvoorbeeld bij Bloos, Theater DEGASTEN, Female Economy, Raymi Sambo Maakt, Boys Won't Be Boys en Black Sheep Can Fly. Gezelschappen vervullen een grote behoefte aan meerstemmigheid in verhalen en representatie van stemmen die ondervertegenwoordigd zijn in het theateraanbod. Te waarderen is dat er bij aanvragers in dat kader ook wordt geïnvesteerd in het creëren van nieuw theaterrepertoire, zoals ROSE stories die met een research & development-programma schrijvers gaat ondersteunen, zodat nieuwe verhalen en stemmen ontdekt en ontwikkeld kunnen worden.

Ook valt het de commissie op dat veel actuele, urgente maatschappelijke en grootstedelijke thematiek aan bod komt in de activiteiten voor komende periode. Zo maakt de Toneelmakerij een voorstelling over mentale gezondheid, agendeert YoungGangsters thema's als woningnood en gentrificatie en bij RIGHTABOUTNOW INC. komen thema's aan bod als identiteit, uitsluiting en de doorwerking van kolonialisme. Er wordt in de plannen ook veel gerefereerd aan de uitslag van de verkiezing in november 2023; theaterorganisaties voelen de urgentie om een rol te spelen in het tot stand brengen van verbinding in de maatschappij. De commissie vindt de maatschappelijke urgentie en documentaire kracht die uit de plannen spreekt sterk en inspirerend. De commissie vindt het daarnaast verfrissend om bij een aantal aanvragen ook over producties te lezen waar het puur poëtische en de abstractie als artistiek uitgangspunt centraal stonden.

De commissie ziet ook veel aandacht voor talentontwikkeling, bij organisaties die dit als een kerntaak zien zoals Theater DEGASTEN, Feikes Huis, Orkater, RIGHTABOUTNOW INC., TENT circustheater producties en Via Rudolphi Producties. Samen met Theater De Krakeling, het Bijlmer Parktheater, Meervaart Theater en Danstheater AYA richt de Toneelmakerij UP NEXT op, een platform voor talentontwikkeling van nieuwe jeugdpodiumkunstenaars. Ook het Fringe Festival, onderdeel van De Theaterdagen, heeft een belangrijke rol in de ontwikkeling van makers in de stad. Maar ook verschillende gezelschappen leggen zich de komende periode toe op het begeleiden van talent, en maken zo ruimte voor een nieuwe generatie makers, zoals De Warme Winkel en Raymi Sambo Maakt.

BELANG VOOR DE STAD

De commissie ziet in de aanvragen vaak terug dat organisaties zich vooral richten op doelgroepen die de organisatie al bereikt. Komende periode willen zij dat bestendigen of de bestaande doelgroep vergroten. Veelvuldig wordt het Culturele Doelgroepenmodel als leidraad genomen bij het benoemen van de doelgroepen. De marketingplannen waarmee het beoogde publiek moet worden bereikt, vindt de commissie nog generiek en weinig toegespitst op de verschillende doelgroepen. Ook leunen veel organisaties nog vooral op samenwerkingspartners voor het bereiken van nieuwe doelgroepen. Over het algemeen zijn de marketingbudgetten op de begroting nog bescheiden.

De commissie vindt het opvallend dat organisaties die vanuit hun artistieke missie inhoudelijk aansluiting zoeken met hun publiek en ook werken aan het bouwen van een steeds groter wordende community, het best zicht hebben op de behoeften van hun publiek. Zij laten een zorgvuldige visie op het bereik en een passende marketingaanpak zien, zoals Boys Won't Be Boys, Circusbende, Female Economy en Theaterstraat. Ook zijn er organisaties die heel specifiek vanuit de inhoud per productie marketinginstrumenten kiezen, waarmee een breed bereik mogelijk is, zoals ROSE stories en Via Rudolphi Producties. Ook ziet de commissie dat organisaties de komende periode willen inzetten op local outreach, door het inzetten van een medewerker die met deze taak wordt belast. Een aanpak hiervoor blijft vaak nog achter. Over het algemeen is er nog een slag te slaan waar het gaat om sociale media en digitale communicatie.

De commissie ziet dat spreiding van het aanbod en publiek in de stadsdelen Nieuw-West, Zuidoost en Noord nog beter kan. De intenties zijn er wel, maar het draagvlak in de stadsdelen is niet altijd groot. Er is niet altijd bewustzijn van de tijdsinvestering die het kost om partnerschappen aan te gaan en echte goede binding te realiseren met de buurt waarin je bent gevestigd. Een voorbeeld van een organisatie die goed is geworteld in stadsdeel Noord, is Theaterstraat. De commissie ziet ook kansen in interessante partnerschappen die de komende periode worden gesmeed, zoals Well Made Productions die komende periode in de zogenoemde Kondre Alliantie gaat samenwerken, met organisaties die in Zuidoost zijn vertegenwoordigd.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

De commissie vindt dat veel aanvragers nog geen sterke visie op diversiteit en inclusie hebben geformuleerd, ook blijft de reflectie op wat afgelopen periode is bereikt ten aanzien van aanbod, bereik en organisatie nog op de vlakte en worden er niet altijd even concrete doelstellingen voor komende periode gesteld. Wel ziet de commissie dat er voor komende periode stappen gezet worden naar een meer divers en inclusief aanbod, om zo ook aan te sluiten bij een divers samengesteld publiek dat de meerstemmigheid van de stad recht doet. De commissie ziet bij organisaties zoals Orkater, Via Rudolphi Producties en STIP theaterproducties dat het makerspalet een cultureel diverse representatie geeft, en dat daarmee ook ruimte wordt gegeven aan verhalen die verschillende perspectieven met zich meebrengen. Daarbij vindt de commissie zeer te waarderen dat een aantal organisaties waarvan diversiteit en inclusie onderdeel uitmaakt van de artistieke missie, zoals Theater DEGASTEN, Raymi Sambo Maakt, ROSE stories, Female Economy en Boys Won't Be Boys dit niet als vanzelfsprekendheid neemt, maar zich steeds kritisch blijft bevragen ten aanzien van het onderwerp en niet stil blijft staan. Ten aanzien van de toegankelijkheid van het publiek ziet de commissie vooral aandacht voor de bijdrage aan sociaal-economische

kansengelijkheid en het vergroten van toegankelijkheid voor mensen met een auditieve of visuele beperking. Wat betreft het diversifiëren van de samenstelling van de organisatie kunnen er over het algemeen nog stappen worden gezet.

UITVOERBAARHEID

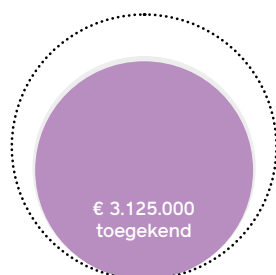
Voor deze kunstenplanperiode is visie op bedrijfsvoering gevraagd, voortkomend uit geleerde lessen in voorgaande periode. De commissie ziet dat afgelopen periode met beperkte middelen en mensen veel werk is verzet en fair pay in het gedrang kwam. Uit de plannen blijkt een groot besef dat het roer om moet, dat er meer aandacht moet zijn voor de versteviging van het team, met name om de werkdruk tegen te gaan, en er minder geproduceerd moet worden met meer rust in het werkproces. De commissie ziet dan ook realiteitszin in de plannen; veel aanvragers hebben een helder inzicht in op welke plekken in de organisatie een versterking nodig is om het beoogde plan tot uitvoering te brengen, waarbij er op meer fte ingezet wordt. Ook ziet de commissie meer aandacht voor het goed weergeven van werkprocessen, een heldere afbakening van taken en verantwoordelijkheden en een sociaal veilige werkomgeving. Bij de DEGASTEN, STIP theaterproducties, Circusbende, De Theaterdagen en Black Sheep Can Fly wordt de hele visie op de organisatie en waar men met de bedrijfsvoering naartoe wil ook vertaald in een realistisch en uitvoerbaar plan. De commissie vindt dat een scherpe reflectie op governance nog in veel aanvragen achterblijft: de stem van bestuur en toezicht had voor de commissie sterker mogen doorklinken in de plannen.

Toelichting per commissie

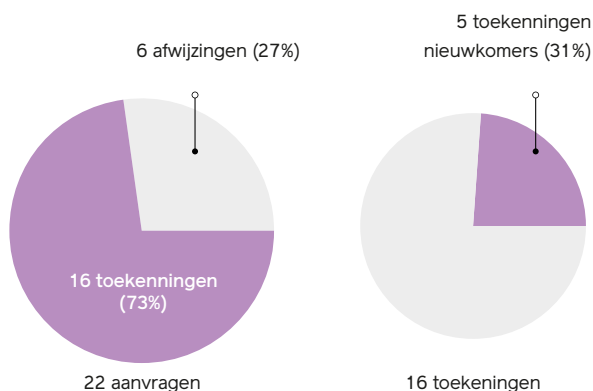
Dans

Aangevraagd bedrag

Totaal aangevraagd € 4.610.547 → 148%
Geadviseerd € 3.278.047
Buiten budget geadviseerd € 135.047



Aangevragen en toekenningen



Organisaties die in 2021-2024 vierjarige subsidie kregen maar nu geen toekenning ontvangen:

0 → Positief advies maar ontoereikend budget 2 → Afwijzing

BESLUITEN

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
BackBone	€ 110.000	€ 110.000	€ 0
Cinedans	€ 155.000	€ 155.000	€ 127.888
Dadodans	€ 125.000	€ 0	€ 109.285
DANSCO	€ 60.000	€ 0	€ 0
Danstheater AYA	€ 215.000	€ 215.000	€ 0
Flamenco Biënnale Nederland	€ 112.000	€ 112.000	€ 101.729
Henny Jurriens studio	€ 235.000	€ 200.000	€ 186.017
ICK Dans Amsterdam	€ 757.500	€ 346.953	€ 757.449
ISH Dance Collective	€ 500.000	€ 400.000	€ 291.327
Julidans	€ 260.000	€ 260.000	€ 249.960
LeineRoebana	€ 250.000	€ 250.000	€ 232.521
MAN CO Bewegingstheater	€ 100.000	€ 100.000	€ 0
NeverLike	€ 100.000	€ 0	€ 0
SHARP/ArnoSchuitemaker	€ 170.000	€ 170.000	€ 170.903
Stichting BAU	€ 107.000	€ 107.000	€ 0
Stichting de Vreemde Beweging	€ 120.000	€ 120.000	€ 0

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
Stichting Dunja Jovic (St. Bird Productions)	€ 165.000	€ 0	€ 0
Stichting NB	€ 325.000	€ 325.000	€ 319.717
Stichting TILT	€ 100.000	€ 100.000	€ 56.969
Stichting Untold	€ 140.000	€ 0	€ 0
Summer Dance Forever	€ 154.047	€ 154.047	€ 145.326
Veem House for Performance	€ 350.000	€ 0	€ 313.903
	€ 4.610.547	€ 3.125.000	

ALGEMEEN

Binnen de discipline dans ontving het AFK veel aanvragen van bekende organisaties in de danssector van Amsterdam. Onder de aanvragers zijn er diverse festivals, autonome (midcareer) dansmakers, ontwikkelplekken voor professionele makers, trainingsfaciliteit voor dansers en daarnaast kleine en (middel)grote gezelschappen met een zeer verscheiden aanbod: jeugd- en jongerenaanbod, hedendaagse dans, hiphop en interdisciplinair. Voor komende periode ziet de commissie een aantal sterke nieuwkomers binnen het Kunstenplan. MAN || CO is een gezelschap gericht op jeugd en jongeren dat heel fysiek en theateraal werk maakt. De Vreemde Beweging/ WhyNot is een platform en festival op gebied van interdisciplinaire dans en performance, dat op ongebruikelijke locaties in de stad presenteert. BAU richt zich onder meer met een residentieprogramma op met name midcareer onafhankelijke makers binnen de dans en performanscene.

Onder de gehonoreerden bevindt zich een aantal gezelschappen dat al een tijd meedraait in het Amsterdamse dansveld zoals ICK Dans Amsterdam, ISH, LeineRoebana en Nicole Beutler Projects, die hun positie in Amsterdam de komende periode bestendigen. De commissie ziet ook een aantal sterk in Amsterdam ingebedde festivals onder de gehonoreerden, met een breed programma voor een breed publiek: Summer Dance Forever, Cinedans, Julidans en Flamenco Biënnale. De festivals leveren volgens de commissie een belangrijke bijdrage aan talentontwikkeling. Maar de commissie ziet een grote lacune in het veld in ruimte voor onderzoek, uitwisseling, begeleiding en doorstroom voor talent om te ontwikkelen en te zorgen voor lange lijnen en doorstroom. De commissie ziet hoe de Amsterdamse danssector hunkert naar nieuw talent en nieuwe invloeden, en tegelijk al tijden lang moeite heeft om een vorm te vinden om nieuw talent daadwerkelijk ruimte en begeleiding te bieden om een eigen artistieke signatuur te kunnen ontwikkelen. Het aanbod dat zich nu laat zien in de stad blijft vaak dicht op de bestaande artistieke praktijk en aanvragers lijken daardoor moeite te hebben om andere keuzes te maken ten aanzien van talent en een werkwijze die meer aansluit bij de behoefte van het talent. De instroom van nieuwe makers en gezelschappen blijft daardoor gering. Onderzoek, experiment, gedegen facilitering en ondersteuning van talent zijn nodig voor de dansers en dansmakers van nu en morgen, alsook de werving van prikkelend en nog onbekend nieuw talent. Dit blijkt onvoldoende overtuigend in de aanvragen aanwezig, waardoor de commissie een hoognodig productiehuis en een fysieke plek voor onderzoek en talentontwikkeling mist.

Het aantal nieuwe aanvragers is beperkt en daardoor ook de instroom: er zijn drie organisaties die helemaal nieuw binnenkomen in het Kunstenplan: MAN || CO, De Vreemde Beweging/ WhyNot en BAU, waarvan BAU en MAN || CO in de vorige periode gebruik maakten van de regeling Ontwikkeling. BackBone en Danstheater AYA komen weer terug in de vierjarige regeling na er één periode uit te zijn geweest. Uitstromers ten opzichte van 2021–2024 zijn Dadodans en Veem House for Performance. ICK ontvangt door een combinatie van inhoudelijke redenen en onvoldoende beschikbaar budget nog maar een deel van het subsidiebudget.

ARTISTIEK BELANG

De commissie ziet over het algemeen een heldere artistieke signatuur onder de aanvragers. Een aantal gezelschappen bouwt overtuigend voort op de artistieke ontwikkeling die in afgelopen periode is gemaakt, zoals SHARP/ArnoSchuitemaker, Nicole Beutler Projects en LeineRoebana. De aanvragende organisaties zijn veelal bezig met verdiepende programma's en partnerschappen die verstevigen wat ze al doen. De relaties met samenwerkingspartners zijn veelal duurzaam, zoals het netwerk GREENHOUSE, waarin Nicole Beutler Producties participeert met Boogaerd/VanderSchoot, Keren Levi/Neverlike, Veem House for Performance en BAU. Er is bij organisaties aandacht voor het interdisciplinaire, in raakvlakken met beeldende kunst, zoals bij TILT en De Vreemde Beweging/WhyNot en muziek bij onder meer Flamenco Biënnale en LeineRoebana. Tevens vallen interessante samenwerkingen op waarbij beweging en theatraleiteit samenkomen, zoals bij de samenwerking van ISH met de Jakop Ahlbom Company en Danstheater AYA met George Tobal Producties.

De commissie vindt dat er veel aandacht is voor de kwaliteit van eigen artistieke plannen, maar mist soms reflectie op wat de aanvragers artistiek teweeg willen brengen bij het publiek of de stad. In het plan van AYA waardeert de commissie de investering in talentontwikkeling op gebied van jeugd aanbod in de stad, met platform UP NEXT, in samenwerking met de Toneelmakerij en de podia Theater De Krakeling, het Bijlmer Parktheater en Meervaart Theater. Ook bij Julidans ziet de commissie goede artistieke verbinding met de stad, met bijvoorbeeld voorstellingen, pop-ups en performances in de open lucht waarmee een onverwacht publiek wordt verrast en doordat het festival met de verschillende programmaonderdelen het makersklimaat in de stad versterkt. De commissie is enthousiast over de artistieke koers die AYA en BackBone onder nieuwe artistieke leiding gaan varen, waarin jonge makers en dansers volop de ruimte krijgen. De commissie ziet innovatie en ontwikkeling met name bij de festivals, met een brede, interessante en prikkelende programmering voor een breed publiek: Summer Dance Forever, Cinedans, Julidans en Flamenco Biënnale. Zij hebben allen oog voor nieuwe makers en stromingen die veelzijdige perspectieven bieden. Daarbij zijn de internationale uitwisselingen die deze festivals teweegbrengen ook inspirerend voor het Amsterdamse dansveld.

BELANG VOOR DE STAD

De commissie vindt uit de plannen nog weinig sterke visie op het bereik in de stad klinken. Doelgroepen worden in vrij algemene termen geformuleerd en nog weinig gekoppeld aan concrete marketingplannen. De festivals zijn hier een uitzondering op, zij hebben vaak meer publieksonderzoek gedaan, hebben kennis van hun doelgroepen en hebben de mogelijkheid om gedifferentieerde marketinginstrumenten in te zetten. Summer Dance Forever heeft bijvoorbeeld goed ingezet op online aanwezigheid, waarmee ze een groot bereik weet te realiseren dat

daarnaast een verdienmodel oplevert, doordat bezoekers betalen voor content. Ook de Flamenco Biënnale hanteert een hybride festivalvorm met hoogwaardige online programmering en een overtuigende marketingaanpak die gespecificeerd is per doelgroep, waarbij tevens veel passende samenwerkingspartners worden ingezet. Interessant vindt de commissie hoe organisaties als De Vreemde Beweging/ WhyNot en SHARP/ ArnoSchuitemaker publiek bereiken door op plekken buiten het theater op te zoeken. SHARP/ ArnoSchuitemaker zal bijvoorbeeld met 'special editions' aanwezig zijn in het nachtleven, op locaties zoals Radion en tijdens events zoals Amsterdam Dance Event. Een aansprekende marketingaanpak herkent de commissie ook bij TILT die met onder andere digitale content op de website, sociale media en een eigen huisstijl de bezoeker dieper meeneemt in de artistieke inhoud. Over het algemeen is de marketingaanpak van organisaties echter nog vrij generiek ingevuld.

De gehonoreerde aanvragers dragen nog niet substantieel bij aan de spreiding van activiteiten en publiek in de stadsdelen Noord, Zuidoost en Nieuw-West. Wat hierin meespeelt is dat het aantal geschikte vlakke vloer speelplekken voor dans in deze stadsdelen beperkt is. Wel is een aantal aanvragers gevestigd in een van deze stadsdelen, zoals Cinedans in Noord en ICK en ISH in Nieuw-West. Meervaart Theater en het Bijlmer Parktheater tonen (grotere) producties van onder meer ISH, ICK, SHARP/ ArnoSchuitemaker, LeineRoebana, AYA en Julidans. De commissie ziet hierin nog mogelijkheden voor MAN || CO en De Vreemde Beweging, omdat zij hun activiteiten ook op verschillende buitenlocaties tonen. Buiten de speellocaties valt het de commissie op dat er nog weinig draagvlak is van aanvragers in de stadsdelen, bijvoorbeeld in lokale partnerschappen waarmee ook bewoners kunnen worden bereikt.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

Diversiteit en inclusie zijn doorgaans nog niet erg verweven binnen de dansorganisaties. Er is een aantal kleine stappen gemaakt, waardoor in komende periode een meerstemmiger aanbod te verwachten valt. Een aantal organisaties heeft diversiteit en inclusie intrinsiek in hun artistieke missie en werkwijze verankerd. AYA en Summer Dance Forever zijn daar goede voorbeelden van, waarbij de commissie het zeer lovenswaardig vindt dat zij ondanks wat op het vlak van diversiteit en inclusie al is bereikt, zichzelf steeds nieuwe doelen stellen. Bij organisaties die al langer bezig zijn op dit gebied is de beoordeling op dit criterium niet altijd overtuigend positief. De commissie constateert dat veelal wordt geleund op verworvenheden van de afgelopen periode, maar dat er te weinig oog is voor wat nog ontgonnen kan worden, zoals het creëren van een 'safe space'. Dit gaat beter bij organisaties die zichzelf blijven bevragen. Zo breekt Summer Dance Forever bijvoorbeeld actief een lans voor de queergemeenschap en vrouwen in hiphop.

UITVOERBAARHEID

De commissie ziet dat er nog steeds wat te winnen valt ten aanzien van de uitvoerbaarheid en de visie op de bedrijfsvoering binnen de danssector, met name bij de gezelschappen. Er is meer aandacht gekomen voor fair pay en de personeelskosten zijn over het algemeen dan ook gestegen. Dat vindt de commissie een goede zaak. Ze ziet wel dat er nog steeds veel werkdruk op de schouders van artistieke directies ligt en dat die nog veel overuren draaien – in feite betekent dit dat fair pay voor hen nog geen vanzelfsprekendheid is. Het is in dit licht opvallend dat maar weinig aanvragers kiezen om het aantal activiteiten te verminderen in de komende kunstenplanperiode, om de werkdruk op te vangen. De commissie ziet dat er wel minder producties gerealiseerd

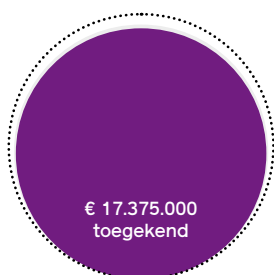
worden, maar daartegenover neemt bijvoorbeeld de randprogrammering of activiteiten ten aanzien van talentontwikkeling toe. De festivals kunnen bij tegenvallende resultaten makkelijker afschalen in programmering, dan gezelschappen die eigen werk produceren. De commissie vindt dat organisaties, die een eigen plek te exploiteren hebben, nog niet altijd overtuigend op organisatorische en financiële risico's reflecteren. Opvallend is ook dat relatief jonge organisaties die nu nieuw binnenkomen in het Kunstenplan, zoals MAN II CO en De Vreemde Beweging/ WhyNot - die voortkomen uit een projectorganisatie - goed voor ogen hebben wat er nodig is om te professionaliseren. De commissie vindt lovenswaardig dat deze organisaties met grote ondernemerszin belangrijke stappen hebben weten te maken.

Toelichting per commissie

Podia Podiumkunsten en Debat

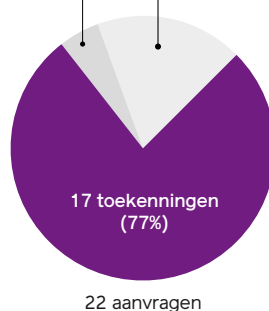
Aangevraagd bedrag

Totaal aangevraagd € 19.389.853 → 112%
Geadviseerd € 17.904.439
Buiten budget geadviseerd € 529.439

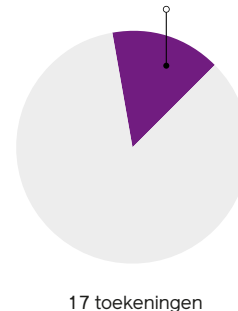


Aangevragen en toekenningen

1 positief maar ontoereikend budget (5%)
4 afwijzingen (18%)



3 toekenningen
nieuwkomers (18%)



Organisaties die in 2021-2024 vierjarige subsidie kregen maar nu geen toekenning ontvangen:

0 → Positief advies maar ontoereikend budget 1 → Afwijzing

BESLUITEN

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
Amsterdamse Bostheater	€ 425.000	€ 0	€ 0
BIMHUIS	€ 1.511.160	€ 1.511.160	€ 1.514.038
Concertgebouw	€ 1.105.000	€ 1.105.000	€ 1.107.042
De Balie	€ 822.494	€ 822.494	€ 822.494
De Kleine Komedie	€ 638.215	€ 638.215	€ 639.431
De Ruimte	€ 323.500	€ 0	€ 0
Felix Meritis	€ 150.000	€ 150.000	€ 0
Frascati	€ 2.372.901	€ 2.372.901	€ 2.377.421
Melkweg	€ 1.147.572	€ 1.147.572	€ 1.149.758
Muziekgebouw aan 't IJ	€ 3.338.000	€ 3.233.561	€ 3.344.430
OCCII	€ 92.000	€ 92.000	€ 83.709
Pakhuis de Zwijger	€ 550.000	€ 550.000	€ 524.387
Paradiso	€ 825.796	€ 825.796	€ 827.369
Podium Mozaiek	€ 1.035.145	€ 1.035.145	€ 1.037.124
stichting cultureel clubhuis Amstel	€ 711.914	€ 610.000	€ 0

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
Stichting Jeugdtheater Amsterdam (Theater De Krakeling)	€ 1.346.045	€ 1.346.045	€ 1.348.616
Stichting Kunst & Cultuurhuis Cinetol	€ 115.000	€ 115.000	€ 60.457
Stichting Podiumpartners- PleinTheater	€ 300.000	€ 300.000	€ 0
Stichting Vondelpark Openluchttheater	€ 175.000	€ 0	€ 0
Theater Bellevue	€ 1.520.111	€ 1.520.111	€ 1.522.969
Theater de Roode Bioscoop	€ 100.000	€ 0	€ 0
Tolhuistuin	€ 785.000	€ 0	€ 582.653
	€ 19.389.853	€ 17.375.000	

ALGEMEEN

De commissie Podia voor Podiumkunsten en Debat is een nieuwe commissie bij het AFK. Deze werd ingesteld vanwege een grote toestroom van aanvragen in het algemeen en met name bij Theater en Muziek(theater), om te voorkomen dat er een grote onevenwichtigheid zou ontstaan in de verhouding van presentatieplekken en producerende organisaties, die elkaar met beperkte subsidieplafonds zouden beconcurreren. Podia hebben bovendien een vaste plek in de stad, waarbij het vastgoed een eigen dimensie kan geven aan de aanvraag.

In deze commissie zijn 22 aanvragen behandeld. De aanvragende podia zijn verdeeld over diverse stadsdelen behalve Zuidoost en Nieuw-West: het Bijlmer Parktheater en Meervaart Theater worden direct door de gemeente Amsterdam ondersteund. Wel heeft Frascati met Theater van Deyssel een locatie in Nieuw-West waar het in het stadsdeel programma's ontwikkelt. Het geheel van de aanvragen in commissie Podia omvat een groot deel van de culturele voorzieningen voor podiumkunsten en debat in de stad, en vormt daarmee de ruggengraat voor theater, dans, muziek en andere kunstvormen. Samen bieden ze een breed aanbod voor een groot en veelzijdig samengesteld publiek: van klein en buurtgericht of gericht op een niche, tot groot en grootstedelijk en internationaal. Het gemiddelde aangevraagde bedrag in deze commissie ligt hoog, boven € 800.000. Een substantieel deel van de aanvragende organisaties viel in de categorie die volgens de regeling niet meer mocht aanvragen dan vijf procent bovenop het bedrag dat zij ontvingen in 2023. Dit heeft consequenties gehad voor de plannen zoals die werden ingediend bij deze commissie. Met name de grotere podia worstelden met het vinden van inventieve oplossingen voor de budgetbeperking.

Opvallende nieuwkomers in het Kunstenplan zijn buurttheaters Plein Theater en CC Amstel, die zich onder meer richten op co-creatie met de buurt en sociaal artistiek werk. Beide podia zijn stevig geworteld in de stadsdelen respectievelijk Oost en de diamantbuurt in Zuid. Ook een nieuwkomer in het Kunstenplan is Felix Meritis aan de Keizersgracht, dat zich de komende periode profileert als multidisciplinair cultuurhuis. De beide openluchttheaters, Vondelpark Openluchttheater en Amsterdamse Bostheater, ontvangen in 2025-2028 opnieuw geen vierjarige subsidie. Amsterdam Bostheater vanwege ontoereikend budget en Vondelpark Openluchttheater op inhoudelijke gronden. Tolhuistuin, aan de rand van het IJ in Noord, ontvangt op inhoudelijke gronden geen subsidie meer in de komende kunstenplanperiode.

ARTISTIEK BELANG

De commissie constateert dat de gehonoreerde podia allemaal een heel eigen herkenbaar artistiek profiel hebben. Wel vindt de commissie dat bij veel aanvragende podia de artistieke invulling van het programma veelal in grote lijnen uiteengezet is, met een veelheid aan abstracte programmalijnen en kaders, die weinig samenhang dan wel concretisering geven van de programmering die wel tot de verbeelding spreekt. De commissie vindt veel van de programmering nog vrij behoudend voortbouwen op de artistieke ontwikkeling van voorgaande periode. Inspirerend vindt de commissie dan ook de artistieke plannen die blijken van een sterk omgevingsbewustzijn, waar meerstemmigheid actief naar binnen wordt gehaald en daarmee sterk artistiek aansluiting wordt gezocht bij het publiek en de stad. Deze plannen komen voor de commissie artistiek het beste uit de verf, zoals Frascati, Theater Bellevue, De Kleine Komedie, Melkweg en BIMHUIS. Zo ziet de commissie dat De Melkweg radicaal ruimte geeft aan verschillende subculturen en gemeenschappen in de brede programmering, met niet alleen muziek maar ook exposities en film, deels in co-creatie met jonge doelgroepen. De Kleine Komedie kiest voor een nieuwe artistieke koers met meer ruimte voor experiment, talentontwikkeling en biculturele makers en autodidacten. Ook vindt de commissie het sterk dat een aantal podia meer eigenaarschap geeft over de programmering aan diverse makers en bewoners in de stad. Zo werkt Felix Meritis met externe curatoren, individuele makers en collectieven, die binnen de programmalijnen een eigen publieksprogramma inrichten. In Paradiso verandert de bovenzaal op dinsdag in een vrije ruimte voor makers. Het Plein Theater en CC Amstel betrekken de buurt nauw bij de totstandkoming van de programmering. Cinetol biedt ruimte in de programmering voor verschillende buurtinitiatieven. De commissie is positief over het feit dat in de Diamantbuurt Cinetol en CC Amstel in samenwerking met De Appel het aanbod in de buurt verrijken, door buurtbewoners en makers nog meer ruimte, zeggenschap en eigenaarschap in hun activiteiten te bieden. De commissie waardeert dat bovengenoemde podia hiermee daadwerkelijk verbinding met publiek en stad zoeken en tevens durf tonen.

BELANG VOOR DE STAD

De commissie vindt dat er bij veel podia door publieksonderzoek gedegen kennis is van de doelgroepen, maar dat er nog weinig gebruik wordt gemaakt van deze kennis in de marketingaanpak. Vaak is die aanpak heel generiek met de inzet van vrij standaard marketingmiddelen. Veel podia maken voor het diversifiëren van het publiek gebruik van samenwerkingspartners en specifieke programmering, die via hun achterban nieuwe doelgroepen naar binnen brengen. De kennis over deze doelgroepen wordt vervolgens nog niet overtuigend geborgd in de organisatie om dit publiek daadwerkelijk blijvend te betrekken. De commissie vindt de marketingaanpak daarmee nog veel gesegmenteerd.

Het meest succesvol en inspirerend vindt de commissie aanvragen waarbij communitybuilding onderdeel is van de marketingstrategie. Podium Mozaïek, Frascati en Paradiso zijn interessante voorbeelden van podia die bouwen aan hun community's door inhoudelijke verbindingen aan te gaan. Zo bouwt Paradiso aan community's rondom specifieke programmering en muziekstromingen, creëert er gericht content voor en zet daarbij ambassadeurs in.

De bijdrage aan spreiding wordt beoordeeld op basis van de mate waarop in Nieuw-West, Noord of Zuidoost activiteiten plaatsvinden, er in die stadsdelen publiek bereikt worden en of daar ook draagvlak voor is. Vanzelfsprekend kan een groot aantal podia vanwege hun vestigingsplek,

waar logischerwijs het grootste aandeel activiteiten plaatsvindt en het grootste aandeel publiek wordt bereikt, niet direct voldoen aan deze spreiding. Het realiseren van activiteiten buiten eigen vaste locatie vergt extra investering van tijd, personeel, aandacht en inhoudelijke verdieping, om draagvlak te creëren en een zinvolle verbinding te leggen tussen de podiumlocatie en de stadsdelen. Toch spant een aantal podia zich in om activiteiten in deze stadsdelen te realiseren. Zo heeft Frascati in Nieuw-West met Theater van Deysse een tweede huis waar het ontwikkelt, presenteert en co-creëert met de wijk. Paradiso programmeert op verschillende locaties in de stad, waaronder met de nieuwe nachtclub Parellel in Noord. De enige aanvrager met een hoofdlocatie in één van deze stadsdelen is de Tolhuistuin, die echter op inhoudelijke gronden geen toekenning heeft gekregen.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

In de afgelopen kunstenplanperiode werd van aanvragers verwacht dat zij een Actieplan opstelden ten aanzien van diversiteit en inclusie. In de aanvragen bij de commissie Podia is echter weinig gereflecteerd op de behaalde resultaten van de afgelopen jaren bij de organisaties die ook in het Kunstenplan 2021-2024 waren gehonoreerd, en zijn ook nauwelijks doelstellingen voor komende periode geformuleerd. Dit onderwerp vindt de commissie de afgelopen periode nog veel te weinig geagendeerd door deze podia.

Uitzonderingen hierop zijn Theater Bellevue en De Kleine Komedie die blijk geven van een sterke visie op het onderwerp en brede aandacht hebben voor diversiteit en inclusie op gebied van aanbod, bereik en organisatie. De commissie ziet dat bij deze organisaties de nieuwe directies een sterke nieuwe beweging tot stand hebben gebracht waarbij meerstemmigheid het uitgangspunt voor het handelen is. Zo heeft het team van De Kleine Komedie, dat lange tijd een monoculturele samenstelling had, nu personeel met biculturele achtergrond in alle lagen van de organisatie.

Wel ziet de commissie dat er in komende periode stappen zullen worden gezet op gebied van diversiteit en inclusie ten aanzien van het aanbod, bereik en organisatie. Daarbij komt in de aanpak van de podia als geheel diversiteit en inclusie in brede zin aan bod: culturele diversiteit, diversiteit in de zin van gender en seksualiteit, bijdrage aan sociaal-economische kansengelijkheid of het vergroten van de toegankelijkheid voor mensen met een beperking. De Melkweg bijvoorbeeld geeft in het aanbod expliciet ruimte aan verschillende stemmen in de stad, waaronder van queercommunities en biculturele gemeenschappen. Bij Podium Mozaïek komt de actuele thematiek zoals migratie en dekolonisatie aan bod. Bij BIMHUIS wordt specifiek actie ondernomen: BIMHUIS programmeert en ondersteunt actief vrouwelijke makers op het podium en in het technische team. Ook is er met name meer aandacht waarneembaar voor toegankelijkheid van de programmering voor mensen met een auditieve of visuele beperking.

UITVOERBAARHEID

Voor aanvragers in de commissie Podia die in voorgaande periode binnen het Kunstenplan gehonoreerd waren, gold dat als zij in 2023 meer dan € 600.000 subsidie ontvingen, zij niet meer dan vijf procent boven het in 2023 ontvangen bedrag mochten aanvragen. Deze ingreep in de regeling, in combinatie met stijgende kosten voor met name vaste (materiële) lasten en personeel, heeft onder meer geleid tot een afname van het aantal activiteiten. Om de werkdruk in bedwang te houden, worden teams versterkt met meer fte op plekken waar dat in voorgaande

periode nodig bleek en wordt licht ingegrepen in de schaalgrootte van de activiteiten. De commissie ziet over het algemeen dat de podia goede aandacht hebben voor de waarde van het menselijk kapitaal en dat er meer aandacht is voor goed werkgeverschap, met een betere taakverdeling, ontwikkelmogelijkheden en aandacht voor sociale veiligheid, met soms meerdere vertrouwenspersonen.

De commissie waardeert deze inspanningen, maar constateert ook dat niet alle plannen in dit opzicht even realistisch zijn. Zo worden er toch nog veel activiteiten gerealiseerd met een relatief klein team. De commissie constateert dat het fair pay uitbetalen van de uitvoerende artiesten bij poppodia en met name de kleinere muziekpodia als OCCII en Cinetol onder druk staat.

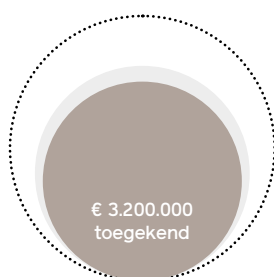
Ook vindt de commissie dat de begrotingen vaak heel generiek waren opgesteld, en weinig waren gespecificeerd, waarbij de kosten en baten niet altijd eenvoudig herleidbaar waren tot de activiteiten. De commissie vindt dat deze aanvragende organisaties, met begrotingen van deze schaal en hoge subsidieaanvragen, meer financieel inzicht hadden mogen geven.

Toelichting per commissie

Cultuureducatie

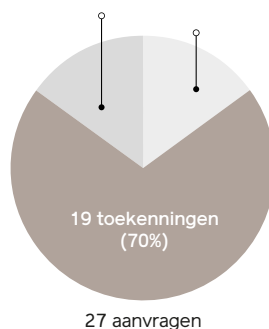
Aangevraagd bedrag

Totaal aangevraagd € 5.657.759 → 177%
Geadviseerd € 3.727.269
Buiten budget geadviseerd € 527.269

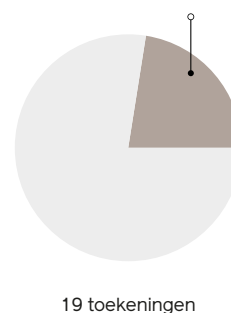


Aangevragen en toekenningen

4 positief maar ontoereikend budget (15%)
4 afwijzingen (15%)



7 toekenningen nieuwkomers (37%)



Organisaties die in 2021-2024 vierjarige subsidie kregen maar nu geen toekenning ontvangen:

3 → Positief advies maar ontoereikend budget 2 → Afwijzing

BESLUITEN

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
B! Music School	€ 252.500	€ 125.000	€ 0
DAT!	€ 555.000	€ 0	€ 151.140
De Amsterdamse Jeugdtheaterschool	€ 247.500	€ 247.500	€ 209.269
De Gooische Muziekschool	€ 73.404	€ 0	€ 0
De Rode Loper op School	€ 285.000	€ 285.000	€ 273.212
Jeugdtheaterschool TIJ	€ 202.000	€ 0	€ 127.888
Kleintjekunst	€ 65.374	€ 65.374	€ 65.211
Lijm-lab	€ 97.000	€ 53.964	€ 0
Moving Arts Project	€ 120.000	€ 120.000	€ 89.521
Nederlands Philharmonisch Orkest	€ 220.000	€ 0	€ 116.261
Noordje	€ 405.000	€ 0	€ 203.456
NVA (Nieuw Vocaal Amsterdam)	€ 125.000	€ 125.000	€ 0
Poldertheater	€ 330.000	€ 330.000	€ 270.841
SEP	€ 436.650	€ 260.000	€ 258.424
St. Jeugdtheaterschool Zuidoost (JTSZO)	€ 250.000	€ 250.000	€ 197.644
Stichting Bekijk 't	€ 248.000	€ 248.000	€ 222.291

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
Stichting De Schoolschrijver	€ 61.500	€ 61.500	€ 61.619
Stichting JAM	€ 75.000	€ 0	€ 0
Stichting Jongeren Cultuur Promotie Nederland	€ 150.000	€ 100.000	€ 0
Stichting Memorabele Momenten Amsterdam	€ 128.662	€ 128.662	€ 0
Stichting Nowhere	€ 530.000	€ 415.000	€ 361.245
Stichting Taalvorming	€ 116.000	€ 0	€ 144.455
Stichting Taartrovers Festival	€ 125.000	€ 90.000	€ 88.359
Stichting Tamino	€ 150.000	€ 75.000	€ 0
Stichting Theaterschool Zone	€ 89.205	€ 0	€ 0
Stichting We Are on the Move	€ 200.000	€ 100.000	€ 0
Studio 52nd	€ 120.000	€ 120.000	€ 93.010
	€ 5.657.759	€ 3.200.000	

ALGEMEEN

De commissie Cultuureducatie is verheugd over de variëteit aan disciplines waarin de aanvragers werkzaam zijn. Waar de commissie vorige periode nog opmerkte dat een groot deel van de aanvragers uit de discipline theater afkomstig was, ziet zij nu een breder palet van aanvragers. Het aandeel theater onder de gehonoreerden is nog altijd stevig met twee jeugdtheaterscholen en Poldertheater en Studio 52nd. We Are On The Move en Foundation komen sterk binnen met dansaanbod. Daarnaast is er onder meer woordkunst van De Schoolschrijver en spoken word bij Nowhere, film met Taartrovers Festival en Bekijk 't en beeldend aanbod door Lijm-lab. Muziek is goed vertegenwoordigd door Memo, Nieuw Vocaal Amsterdam en B! Music School. Dit is aanvullend op het cluster cultuureducatie, waarin verschillende muziekscholen zijn ondergebracht die rechtstreeks door de gemeente worden gesubsidieerd en derhalve niet bij het AFK hebben aangevraagd. Daarbij moet worden aangetekend dat aanvragers zich vaak niet beperken tot één discipline, zoals Kleintjekunst, SEP en De Rode Loper op School, evenals Jeugdtheaterschool Zuidoost, die naast theater ook dans en poëzie integreert in het aanbod. Ook nieuwkomer The Foundation biedt een programma dat verschillende stijlen en vaardigheden binnen hiphop en urban dans omvat, van breaking tot house en choreografie, maar ook DJ-ing, turntablism, beatmaking en graffiti.

Er is een groot aantal nieuwkomers bij Cultuureducatie. Twee instellingen komen terug in deze regeling, vanuit het cluster Cultuureducatie (SEP) en de Amsterdam Bis (Nowhere). Zeven organisaties die in 2021-2024 geen vierjarige subsidie ontvingen, krijgen nu een toekenning. Daarvan zijn er drie gevestigd in Zuidoost: The Foundation (Jongeren Cultuur Promotie Nederland), B! Music School en We Are On The Move, die in 2021-2024 een bijdrage ontving uit de regeling Ontwikkeling van het AFK. Nieuw Vocaal Amsterdam richt zich op koormuziek met jeugd en jongeren en Memo (Memorabele Momenten) heeft het jonge kind als voornaamste doelgroep. Twee aanvragen van nieuwkomers scoorden exact gelijk: Tamino en Lijm-lab. Het budget binnen de discipline Cultuureducatie is echter niet toereikend om beide aanvragen te honoreren met bedragen zoals door de commissie geadviseerd. Tamino is de enige organisatie die zich expliciet

richt op het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs. De commissie adviseert in dat licht om Tamino het door haar geadviseerde bedrag toe te kennen en het resterende budget te verlenen aan Lijm-lab.

Vijf organisaties die in 2021-2024 vierjarige subsidie ontvingen, hebben ditmaal geen toekenning ontvangen om budgettaire of inhoudelijke redenen.

ARTISTIEK BELANG

In het huidige cultuureducatieveld is in toenemende mate ruimte voor de eigen inbreng van leerlingen en deelnemers. De doelgroep wordt serieus genomen, niet alleen als publiek maar ook als deelnemer en maker. Soms is deze input heel direct, zo komt via schrijftrajecten van Studio 52nd de taal en tekst van jongeren letterlijk terug in de producties. Het faciliteren van deze eigen inbreng gaat meestal gepaard met een non-hiërarchische werkwijze waarin iedereen gelijkwaardig is. Moving Arts Project werkt bijvoorbeeld in community-artprojecten met buurtbewoners, ongeacht leeftijd, achtergrond of ervaring in de kunsten. De hiphop-werkwijze 'each one teach one' ziet de commissie op meerdere plekken terug, waaronder Nowhere en Foundation. Veel aanvragers werken met kunst aan de bredere persoonlijke ontwikkeling van de deelnemers: zelfkennis en reflectief vermogen, je verplaatsen in een ander, omgaan met andere opvattingen, zelfexpressie en samenwerking.

In het aanbod staan vaak actuele en urgente thema's centraal zoals klimaatverandering, racisme en geestelijke gezondheid. Op die manier willen organisaties maatschappelijke thema's bespreekbaar maken. Jeugdtheaterschool Zuidoost richt zich bijvoorbeeld specifiek op sociale kwesties zoals scheidingen, discriminatie en schooluitval. Hier balanceren organisaties op de rand van cultureel en sociaal, waarbij de commissie opmerkt dat de artistieke impact bij sommige plannen minder sterk uit de verf komt dan de maatschappelijke component.

De aandacht voor vmbo zet zich komende periode door. Onder meer Poldertheater, Bekijk 't en Studio 52nd zetten zich in voor de emancipatie van vmbo-leerlingen. Poldertheater is initiatiefnemer en penvoerder van de Denktank Cultuureducatie Vmbo en Pro, een samenwerkingsverband dat zich inzet voor cultuureducatie en kansengelijkheid in het vmbo en praktijkonderwijs. De commissie is bijzonder te spreken over 'de pedagogiek van de hoge verwachtingen' die Bekijk 't hanteert, waarbij de potentie van leerlingen om te excelleren de uitgangspositie is. In dit licht is het inzetten van autodidacten en vmbo-geschoolde docenten als rolmodellen voor de klas, waarvan bij veel organisaties sprake is, een positieve ontwikkeling. We Are On The Move positioneert zichzelf heel bewust als 'incubator' van de danscultuur in Amsterdam en onderdeel van de keten voor talentontwikkeling.

BELANG VOOR DE STAD

Cultuureducatie in Amsterdam beslaat een fijnmazig netwerk van organisaties die zowel binnen als buiten het onderwijs hun publiek en deelnemers bereiken. Er zijn organisaties met een breed bereik, zoals SEP en De Rode Loper op School, maar ook die zich specifiek richten op één doelgroep, zoals Memo, Kleintjekunst en Taartrovers Festival jonge kinderen willen bereiken en Tamino zich begeeft op voortgezet speciaal en praktijkonderwijs. Veel organisaties merken hun beoogde doelgroepen aan als 'het publiek van de toekomst' en verbreden in dit kader hun aanbod met aandacht voor 21st century skills, Bildung en sociale of economische competenties die kinderen nodig hebben in hun verdere leven. De commissie heeft bewondering voor deze integrale benadering die met name binnen het onderwijs gestalte krijgt, maar is ook gecharmeerd van initiatieven waarbij kinderen als 'het publiek van nu' worden benaderd. Dit is bijvoorbeeld het geval bij Taartrovers.

Veel organisaties hebben intensief contact met scholen, kinderdagverblijven en voorscholen om kinderen en jongeren te bereiken. Dit vereist vaak maatwerk en 'dialogogestuurd aanbod'. Op deze manier sluiten aanbod en bereik goed op elkaar aan. Er is in dit verband in de afgelopen periode een belangrijke slag geslagen ten aanzien van cultuur op vmbo en praktijkonderwijs. Bekijk 't, Poldertheater, Tamino en Studio 52nd springen in het oog in dit verband en ook de Amsterdamse Jeugdtheaterschool (AJTS) die op projectbasis in deze typen onderwijs werkt. Het gemeentelijk onderwijscredo 'ongelijk investeren in gelijke kansen' komt in verschillende vormen terug in de aanvragen, zoals bij Nowhere die het als specifiek uitgangspunt hanteert bij de ontwikkeling van verschillende programma's voor gemarginaliseerde jongeren.

Met vier toekenningen voor organisaties die in Zuidoost gevestigd én geworteld zijn (Jeugdtheaterschool Zuidoost, Foundation, We Are On The Move en B! Music School), wordt dit stadsdeel in de komende periode goed voorzien van cultuureducatieaanbod. De commissie ziet in Nieuw-West dat er veel leerlingen en deelnemers worden bereikt en betrokken, door onder meer AJTS, maar ook dat organisaties als Meervaart Theater en De Vlucht vaak worden aangemerkt als partners bij het bereiken van publiek en deelnemers. Een aantal organisaties is voornemens om een locatie in Noord te betrekken, waar veel stadsontwikkeling plaatsvindt. Zo wil Lijm-lab zich met een nieuw 'ontdekatelier' vestigen op het Buikslotermeerplein en beoogt Bekijk 't een nieuwe locatie in cultureel buurthuis De Bowling. Wel zijn er in dit stadsdeel minder gehonoreerden dan voorheen.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

Diversiteit en inclusie zijn voor de aanvragers nauw verbonden met de diverse samenstelling van de Amsterdamse jeugd en jongeren doelgroep. Dit vertaalt zich bijvoorbeeld naar thema's als anti-onderdrukking bij Studio 52nd, of bewust de deur openzetten voor biculturele jonge makers bij Nowhere. Alle aanvragers onderschrijven het belang van diversiteit en inclusie, al ziet de commissie ook dat het niet alle organisaties even goed lukt om goede intenties om te zetten in concrete doelstellingen of een overtuigend plan van aanpak. Zo weerklinkt het belang van representatie binnen het docententeam door in veel plannen, maar wordt er vervolgens geen overtuigend plan geboden om doorwerking naar de organisatie te bewerkstelligen.

De commissie spreekt haar waardering uit voor organisaties die in de aanvraag transparantie tonen en aangeven dat zij hun blinde vlekken willen onderzoeken, of in het plan verbeterpunten aanwijzen waar zij zichzelf goed bewust van zijn. De commissie is dan ook positief dat zoveel aanvragers willen investeren in onderzoek en training op dit vlak voor de organisatie.

UITVOERBAARHEID

Bij veel aanvragers was werkdruk één van de belangrijkste aandachtspunten op het gebied van bedrijfsvoering. Organisaties willen dit tegengaan met uitbreiding van de organisatie, wat een kostenstijging met zich meebrengt. Ook fair pay heeft bij alle aanvragers de aandacht. Positief is de aandacht voor sociale veiligheid onder veel aanvragers: er zijn externe vertrouwenspersonen of deze worden komende tijd aangesteld. Instellingen gaan hun interne beleid ten aanzien van sociale veiligheid ook meer vastleggen in gedragscodes.

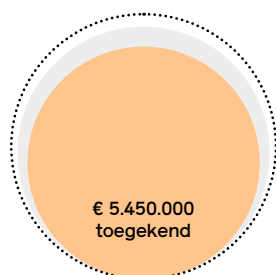
Een aantal organisaties heeft voor de komende periode grote groeiambities uiteengezet. Bij verschillende aanvragen vindt de commissie deze echter niet passen bij de bedrijfsvoering, werd er onvoldoende gereflecteerd op de risico's of bedrijfsmatige veranderingen die de groei teweeg zou brengen, of was de financiële huishouding van organisaties niet voldoende op orde. Dit leidde in een aantal gevallen tot een lagere toekenning. Bij één aanvrager zijn er aan de toekenning extra voorwaarden gesteld op het vlak van zakelijke ontwikkeling.

Toelichting per commissie

Erfgoed

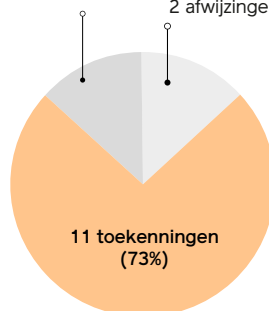
Aangevraagd bedrag

Totaal aangevraagd € 7.079.300 → 130%
Geadviseerd € 6.427.270
Buiten budget geadviseerd € 977.270

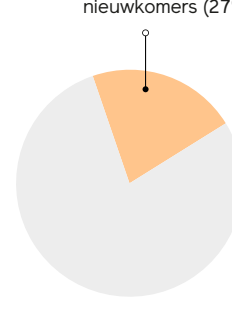


Aangevragen en toekenningen

2 positief maar ontoereikend budget (13%)
2 afwijzingen (13%)



3 toekenningen
nieuwkomers (27%)



Organisaties die in 2021-2024 vierjarige subsidie kregen maar nu geen toekenning ontvangen:

1 → Positief advies maar ontoereikend budget 0 → Afwijzing

BESLUITEN

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
Imagine IC	€ 563.995	€ 491.084	€ 511.546
KIP Republic	€ 375.000	€ 226.925	
Museum Het Schip	€ 566.000	€ 483.218	€ 505.731
Museum Ons' Lieve Heer op Solder	€ 703.351	€ 675.217	€ 704.691
Museum Rembrandthuis	€ 881.896	€ 846.620	€ 883.576
Museum Tot Zover	€ 200.000	€ 192.000	€ 156.953
Museum Van Loon	€ 320.000	€ 307.200	€ 0
Pianola Museum	€ 120.000	€ 0	€ 0
Stichting Fotografie Museum Amsterdam	€ 1.104.937	€ 1.060.740	€ 1.107.042
Stichting H'ART Museum	€ 500.000	€ 0	€ 0
Stichting Het Dolhuys / Museum van de geest	€ 249.000	€ 0	€ 0
Stichting New Urban Collective	€ 400.000	€ 384.000	€ 232.521
Stichting Verzetsmuseum Amsterdam	€ 655.621	€ 629.396	€ 656.870
Van Eesteren Museum	€ 160.000	€ 153.600	€ 0
Wereldmuseum Amsterdam	€ 279.500	€ 0	€ 246.688
	€ 7.079.300	€ 5.450.000	

ALGEMEEN

De algehele indruk van de commissie is zeer positief. Ze ziet een veelvormige erfgoedsector die volop in ontwikkeling is. De Amsterdamse erfgoedsector weerspiegelt een rijkdom aan erfgoed, met verscheidenheid in schaalgrootte en focus. De verschillende verhalen met gelaagde betekenissen worden op talloze manieren beleefbaar gemaakt voor een groot en divers samengesteld publiek. De erfgoedaanvragers verschillen sterk in collectie, doelstelling en omvang. Grotendeels gaat het om musea met een rijke geschiedenis en traditie van collectievorming en - presentatie. Twee aanvragers hebben geen collectie. De commissie ziet dat deze laatste groep een grotere vrijheid in programmeren heeft. Dat geeft de mogelijkheid om flexibel te reageren op ontwikkelingen in de samenleving en behoeften van het publiek.

De commissie ziet een groeiend aantal aanvragers dat opereert op het snijvlak van geschiedenis, immaterieel erfgoed, sociale context en actualiteit. Imagine IC, The Black Archives en KIP Republic zijn alle drie aanvragers die voortkomen uit en gericht zijn op de Black community's. De commissie waardeert dat deze verhalen verteld worden en dat het brede Amsterdamse publiek erfgoed vanuit deze gezichtspunten kan beleven. De Amsterdamse erfgoedsector wordt hierdoor meer divers. Toch constateert de commissie dat er nog een mate van eenzijdigheid in deze diversiteit zit. De commissie hoopt dat het succes van de organisaties op het gebied van Zwart erfgoed ook andere gemeenschappen in de stad inspireert om zich actief (of actiever) met hun erfgoed te gaan bezighouden.

De commissie is blij dat zij drie nieuwkomers kon honoreren. Van Eesteren Museum kreeg eerder een bijdrage uit de Wijkimpuls van het AFK. Museum Van Loon en KIP Republic kregen in 2021-2024 een bijdrage uit de regeling Ontwikkeling. Uit de voormalige Amsterdam Bis kwamen twee aanvragers over naar het AFK: FOAM en Ons' Lieve Heer Op Solder. Die worden beide gehonoreerd.

Het budget voor erfgoed is niet toereikend om alle subsidiabele aanvragen te honoreren. KIP Republic heeft evenveel punten als Museum Het Schip; samen eindigen zij op de grens van de budgettaire mogelijkheden. Beide aanvragers worden bovendien even hoog gewaardeerd op zowel Artistiek belang als Belang voor de stad, zodat ook op die twee conform de regeling doorslaggevende criteria de een niet boven de ander uitstijgt. Het Schip en KIP Republic voegen volgens de commissie beiden iets geheel eigens toe aan het culturele aanbod in de stad. Beiden zijn op geen enkele manier te vergelijken met de andere erfgoedaanvragers die gehonoreerd worden. Pluriformiteit is daarom in dit geval geen bruikbaar argument om slechts een van beide aanvragen te honoreren. Om te zorgen dat de veelvormigheid van de sector in stand blijft, heeft de commissie geadviseerd om een korting van vier procent toe te passen op alle toekenningen. Op die manier krijgen al deze aanvragers een weliswaar iets lager, maar nog steeds reëel subsidiebedrag, dat voldoende ruimte biedt om de ondernemingsplannen uit te voeren. Het Wereldmuseum werd in 2021-2024 gesubsidieerd door het AFK, maar ontvangt ditmaal geen toekenning vanwege ontoereikend budget. Dit geldt ook voor nieuwkomer H'ART.

ARTISTIEK BELANG

Er is een onmiskenbare verschuiving gaande in Erfgoed. De komst van nieuwe spelers zoals The Black Archives, KIP Republic en Imagine IC heeft een significante invloed op de meer klassiek-museale erfgoedorganisaties en geeft de gehele sector nieuwe dynamiek. Deze relatief jonge erfgoedorganisaties zijn sterk geworteld in hun gemeenschappen en werken niet alleen voor maar ook met de gemeenschappen wiens verhalen zij vertellen. Die invloed is terug te zien in de rest van het veld door toenemende aandacht voor de maatschappelijke context en betekenis van de verhalen die collecties te vertellen hebben. Zo gaat het Verzetsmuseum de komende jaren de wijken in om in gesprek te komen met mensen die zelf, of binnen hun eigen familie, te maken hebben (gehad) met oorlog en onderdrukking. Museum Van Loon zet de samenwerking met Imagine IC op het gebied van participatief verzamelen en gespreksvoering voort. Het museum vraagt stadsgenoten om eigen objecten aan te dragen voor de tentoonstelling over migratie in de stad. Aanvragers doen moeite om verbinding te maken met uiteenlopende gemeenschappen in de stad. Dit is een ontwikkeling die ook landelijk te zien is in de hele erfgoedsector. De commissie ziet dat dit een positief effect heeft op het bereik en het maatschappelijk draagvlak van de sector.

BELANG VOOR DE STAD

Veel erfgoedaanvragers zijn collectiehoudende en locatiegebonden instellingen. Voor hen is het lastig om een goede bijdrage te leveren aan de spreiding van het cultuuraanbod en het publieksbereik in de stadsdelen. Veel musea zitten al van oudsher op een bepaalde locatie en veel van die locaties liggen in het centrum van de stad. De meeste erfgoedaanvragers doen hun best om, vaak met educatie en randprogrammering, ook in de stadsdelen actief en van betekenis te zijn. Hun bereik daar is echter meestal klein en de commissie is niet in alle gevallen overtuigd van de impact van deze activiteiten.

Een opmerking van Imagine IC heeft de commissie stof tot nadenken gegeven. Deze organisatie vraagt zich af of het framen van Zuidoost als een ontwikkelgebied in het (cultuur) beleid dit stadsdeel niet tekortdoet en op achterstand blijft zetten. Imagine IC zou graag zien dat de financieringsstromen deze initiatieven zélf bereiken en wijst erop dat de instroom van goedbedoelde initiatieven van culturele instellingen uit andere delen van de stad ervoor zorgen dat de netwerken in Zuidoost worden overvraagd en nog te vaak eenrichtingsverkeer zijn.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

De toenemende maatschappelijke inslag van de erfgoedaanvragers gaat gepaard met significante stappen vooruit, over de hele linie van diversiteit en inclusie. Vooral in de programmering ziet de commissie dat dit onderwerp wordt omarmd en dat aanvragers zijn gaan ervaren dat meerstemmigheid waarde toevoegt aan de programmering. De commissie ziet dat veel aanvragers nog wel moeite hebben om de eigen organisatie daadwerkelijk diverser en inclusiever te maken. Vormen van interne talentontwikkeling, zoals Museum Het Schip dat heeft ingericht met de Schippersacademie, kunnen behulpzaam zijn om op dit gebied stappen te zetten. Fysieke toegankelijkheid is voor musea die in monumentale panden gevestigd zijn vaak een grote opgave. De commissie ziet dat aanvragers hier op inventieve manieren toch vooruitgang in boeken. Zo laat Museum Ons' Lieve Heer op Solder met de audiotour Samen zie je meer! en de CoVisit mensen met een beperking als het ware meekijken door de ogen van een bezoekers die wel in staat zijn om de trappen te beklimmen en het interieur te zien.

UITVOERBAARHEID

Er is sprake van grote verschillen in schaalgrootte en aard van de aanvragers. Museum Tot Zover en Van Eesteren Museum draaien voor een groot deel op vrijwilligers en beschikken over een minimale formatie. Aan de andere kant van het spectrum bevindt zich Wereldmuseum Amsterdam, met een formatie van zo'n negentig fte. De commissie ziet in de visie van veel aanvragers op hun bedrijfsvoering een worsteling met de balans tussen de beschikbare mensen en middelen en ambitieniveau. Verschillende organisaties kiezen tegen die achtergrond voor consolidatie en trappen op de rem wat betreft het aantal activiteiten. Zij willen op die manier de werkdruk behapbaar houden. Soms komt hier ook de wens bij om meer tijd vrij te spelen voor verdiepend onderzoek. Dat laatste geldt bijvoorbeeld voor Foam, The Black Archives en Imagine IC. Er zijn ook aanvragers, waaronder Museum Het Rembrandthuis en Museum Ons' Lieve Heer op Solder, die juist inzetten op groei in het aantal activiteiten en bereik. Vooral kleine aanvragers, zoals het Van Eesteren Museum en Museum Tot Zover, voelen de noodzaak om verder te professionaliseren. Zij streven ernaar om dat in de komende jaren te realiseren en tegelijkertijd hun vrijwilligers vast te houden. Met een ruimere bezetting denken ze ook groei te kunnen bewerkstellingen in zowel het aantal activiteiten als het aantal bezoekers.

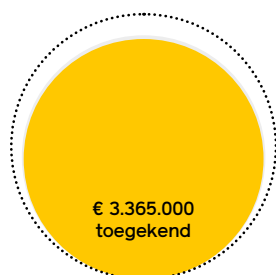
De financiële gezondheid van de meeste aanvragers is de laatste jaren verslechterd door de (naweeën van) de pandemie, de energiecrisis, de inflatie en de gestegen personeelskosten. De verschillen zijn ook op dit gebied groot. Museum Het Schip heeft het eigen vermogen inmiddels weer verstevigd, vooral dankzij een groot legaat. De commissie ziet bij andere aanvragers een nog een kwetsbare financiële situatie, ontstaan door bijvoorbeeld sluitingen tijdens de pandemie of verbouwingen. Alle aanvragers wisten dankzij hun veerkracht en inventiviteit in moeilijke omstandigheden overeind te blijven. Door de stijgende prijzen en personeelskosten zullen ze die eigenschappen ook de komende jaren hard nodig hebben.

Toelichting per commissie

Film

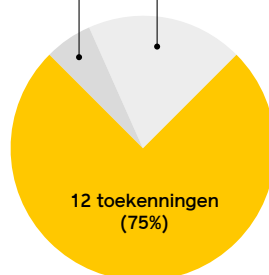
Aangevraagd bedrag

Totaal aangevraagd € 4.097.387 → 122%
Geadviseerd € 3.470.085
Buiten budget geadviseerd € 105.085

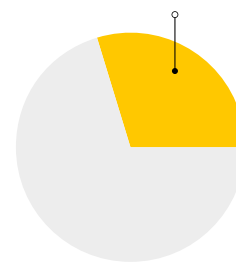


Aangevragen en toekenningen

1 positief maar ontoereikend budget (6%)
3 afwijzingen (19%)



5 toekenningen nieuwkomers (42%)



Organisaties die in 2021-2024 vierjarige subsidie kregen maar nu geen toekenning ontvangen:

1 → Positief advies maar ontoereikend budget 1 → Afwijzing

BESLUITEN

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
Amsterdam Alternative	€ 45.000	€ 0	€ 0
Het Ketelhuis	€ 420.000	€ 0	€ 319.717
Imagine Fantastic Film Festival	€ 190.000	€ 190.000	€ 174.392
Stichting Amsterdams Filmhuis	€ 719.442	€ 719.442	€ 720.813
Stichting Cinekid Amsterdam	€ 600.000	€ 600.000	€ 588.940
Stichting Cinema Asia	€ 100.000	€ 100.000	€ 0
Stichting De Ontmoeting	€ 66.950	€ 66.950	€ 0
Stichting Eye Filmmuseum	€ 193.850	€ 193.850	€ 203.930
Stichting IDFA	€ 1.080.473	€ 930.473	€ 932.246
Stichting Kaboom Animation Festival	€ 125.000	€ 125.000	€ 0
Stichting Metro Projects	€ 81.920	€ 81.920	€ 0
Stichting Oxville	€ 245.000	€ 245.000	€ 0
Stichting Pink Media	€ 120.000	€ 83.365	€ 97.719
Stichting Pluk de Nacht	€ 29.000	€ 29.000	€ 26.160
Stichting Shortcutz Amsterdam	€ 68.450	€ 0	€ 48.691
VERS Film en TV	€ 12.302	€ 0	€ 0
	€ 4.097.387	€ 3.365.000	

ALGEMEEN

De toekenningen in de commissie Film laten een rijk filmveld zien met grote verscheidenheid. Er zijn festivals, filmtheaters, producenten en organisaties die zich bezighouden met educatie. Binnen de festivals ziet de commissie dan opnieuw grote variatie. Zo houdt Kaboom zich bezig met animatie, IDFA met documentaire, concentreert Cinekid zich op de jeugd en heeft CinemaAsia cultuurspecifieke programmering. Talentontwikkeling voor beginnende makers is in handen van De Ontmoeting, Eye en IDFA. Ook festivals hebben vaak onderdelen die onder talentontwikkeling vallen, zoals educatieprogramma's. Er zijn opvallend veel kruisbestuivingen binnen het Amsterdamse filmveld; veel aanvragers verwijzen naar elkaar en er is een breed netwerk, ook op inhoudelijk gebied. Zo werken nieuwkomer Oxville en het vertrouwde filmhuis Rialto samen, en werkt Kaboom Animation Festival samen met onder meer Imagine Fantastic Film Festival en CinemaAsia. Er zijn sterke nieuwkomers bij de discipline film. Oxville en Bijlmerbios maken indruk omdat zij hun doelgroepen en daarmee samenhangende artistieke ontwikkeling scherp in het oog hebben. De commissie spreekt waardering uit voor deze integrale visie. Met deze organisaties beschikt de stad over twee sterke nieuwe filmhuizen. De Ontmoeting richt zich specifiek op nieuwe makers. Daarnaast zijn Kaboom en CinemaAsia terug in de vierjarige regeling. Opvallende uitstromer is Het Ketelhuis. Pink Media ontvangt om budgettaire redenen een gedeeltelijke toekenning.

ARTISTIEK BELANG

De kwaliteit van de aanvragen op dit criterium was hoog. De commissie zag een sterk bewustzijn van de artistieke eigenheid en de betekenis voor publiek en stad. Vooral Cinekid, Oxville Cinema, Bijlmerbios, IDFA en Imagine brengen overtuigend de artistieke lijn in beeld vanaf 2021 en hoe de ontwikkeling is verlopen van het programma, het publiek en de organisatie. Deze reflectie op de voorgaande periode en de gevolgen voor de toekomst en positionering ten opzichte van andere organisaties, vindt de commissie niet bij alle aanvragen even sterk.

Een opvallende ontwikkeling bij de filmfestivals is dat zij in toenemende mate interdisciplinair werken en meer taken op zich nemen. Zo is educatie steeds meer een vast onderdeel van de activiteiten en zijn er kruisbestuivingen met beeldende kunst. Imagine IC heeft een VR-programma ontwikkeld en Roze Filmdagen (Pink Media) zet het Meterhuisje op het Westergasterrein in om (VR) exposities te organiseren die aansluiten bij de programmering. Wat inhoud betreft ziet de commissie dat de grote maatschappelijke thema's veel aandacht krijgen: duurzaamheid, politieke instabiliteit en verbinding tegenover polarisatie zijn prominent aanwezig in de programma's.

BELANG VOOR DE STAD

Het bereik van de filmaanvragers in de stad is goed. Een aantal organisaties weet goed te omschrijven hoe het beoogde bereik is samengesteld en monitort dit zorgvuldig. Dit is echter niet bij alle organisaties even goed uitgewerkt en er ontbreekt een visie op het waarom van deze doelgroepen en de aansluiting bij de activiteiten. De spreiding van activiteiten en publieksbereik is met de nieuwkomers in Nieuw-West (Oxville) en Zuidoost (Bijlmerbios), beiden sterk verbonden met hun buurt, toegenomen. Er zijn vier aanvragen gedaan vanuit stadsdeel Noord, waarvan er drie zijn toegekend: Eye, Cinekid en De Ontmoeting. De Ontmoeting is weliswaar gevestigd in Maca, Noord, maar heeft veel van zijn activiteiten elders in de stad. De activiteiten van Kaboom vinden grotendeels plaats in Noord, ook al houdt het daar geen kantoor.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

De commissie is blij om te zien dat diversiteit en inclusie een belangrijk onderwerp is in de komende periode. Er zijn in het hele veld prikkelende voorbeelden van programmering die aansluiten bij de meerstemmigheid van Amsterdam, waarmee de organisaties duidelijk de deur openzetten voor een meer divers samengesteld publiek. Deze periode worden er drie organisaties gehonoreerd die zich hier specifiek op richten.

De commissie constateert echter dat er niet altijd sprake is van concrete doelstellingen of een doorwrocht plan van aanpak. Vooral de ontwikkeling op het gebied van de eigen organisatie (P van Personeel) blijft sterk achter bij een deel van de sector. Hier ziet de commissie wel intenties, maar een concrete aanpak of methode blijft te vaak achterwege. Vooral opvallend vindt de commissie dat op dit gebied de kleinste organisaties de grootste stappen zetten.

UITVOERBAARHEID

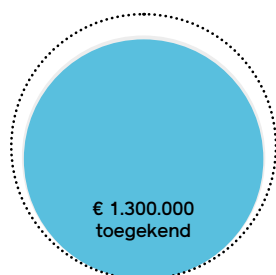
De filmsector heeft de coronacrisis goed doorstaan, grotendeels door de steunmaatregelen vanuit de landelijke overheid en gemeente Amsterdam, maar ook door aanpassingen aan het programma en reorganisatie. Nu maken veel organisaties een professionaliseringsslag. Fair pay krijgt meer aandacht dan voorheen, maar omdat het kan leiden tot grote kostenstijgingen heeft het voor organisaties toch vaak geen prioriteit. In combinatie met de grote afhankelijkheid van vrijwilligers, maakt dit de bedrijfsvoering in deze sector kwetsbaar. Verder merkt de commissie op dat slechts een klein deel van de aanvragers inzet op duurzaamheid in de bedrijfsvoering, waarbij Kaboom, Cinekid, IDFA en Pluk de Nacht opvallen door stevige inbedding in de organisatie en uitvoering. Dit is vooral opvallend omdat het wél (vaak) een prominent thema is in de inhoudelijke programmering.

Toelichting per commissie

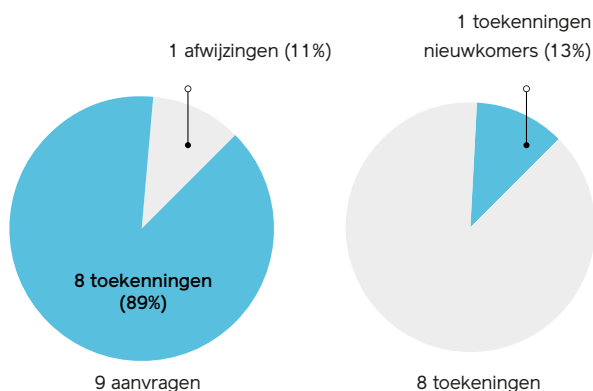
Woordkunst

Aangevraagd bedrag

Totaal aangevraagd € 1.587.878 → 122%
Geadviseerd € 1.342.878
Buiten budget geadviseerd € 42.878



Aangevragen en toekenningen



Organisaties die in 2021-2024 vierjarige subsidie kregen maar nu geen toekenning ontvangen:

0 → Positief advies maar ontoereikend budget 0 → Afwijzing

BESLUITEN

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
De Nieuwe Liefde	€ 125.000	€ 32.122	€ 58.131
El Hizra	€ 230.000	€ 160.000	€ 104.635
Granate	€ 85.000	€ 0	€ 0
Read My World	€ 200.000	€ 200.000	€ 180.204
School der Poezie	€ 198.000	€ 198.000	€ 197.644
Stichting Brainwash	€ 140.000	€ 140.000	€ 110.449
Stichting Kleine Lettertjes	€ 35.000	€ 35.000	€ 0
Stichting Literaire Activiteiten Amsterdam	€ 294.878	€ 294.878	€ 319.295
Stichting Perdu	€ 280.000	€ 240.000	€ 174.392
	€ 1.587.878	€ 1.300.000	

ALGEMEEN

In de voorgaande kunstenplanperiode merkte de commissie, die toen Letteren heette, dat de notie van 'letteren' aan verandering onderhevig was. De commissie zag vorige periode een ruimere benadering van het begrip letteren ontstaan. Aanvragers voegden nieuwe onderdelen toe aan het aanbod en grenzen vervaagden. Daarom is er deze periode gekozen om deze beweging te omarmen en de naam van de commissie te veranderen van Letteren naar Woordkunst. De commissie constateert dit jaar dat deze naam aansluit bij het brede palet van deze sector. De meeste organisaties uit de vorige kunstenplanperiode ziet de commissie deze periode terug. De commissie constateert dat de organisaties stuk voor stuk activiteiten en projecten op de agenda hebben staan die op zoek gaan naar het brede palet van Amsterdamse verhalen: in de wijken, in specifieke community's, bij nieuwe en bij oude bewoners, bij jonge en oude Amsterdammers. Daarin zit ook de kracht en de vernieuwing van de sector. Als gevolg daarvan ziet de commissie dat de organisaties nog meer inzetten op de aansluiting met en in de wijken: SLAA en El Hizra springen in het oog en de commissie is nieuwsgierig hoe de buurtprogrammering van Perdu vorm krijgt. De vernieuwing zit volgens de commissie minder in de presentatie van woordkunst. Er is, op de voortzetting van de productie van podcasts en het streamen van bepaalde programma's na, in beperkte mate sprake van digitale vormen of eigen producties. De woordkunstsector in Amsterdam is vooral gericht op podiumpresentatie en dialoog. Er is in de breedte aandacht voor talentontwikkeling, maar de commissie constateert dat er zelden sprake is van langere, eventueel gezamenlijke begeleidingstrajecten. Dat is opvallend, omdat daar, juist in de rest van Nederland, veel aandacht voor is.

Er is één nieuwkomer in de commissie Woordkunst: De Kleine Lettertjes, die eerder projectsubsidies ontving van het AFK. Deze organisatie richt zich specifiek op kinderen en leesbevordering. Het gebrek aan nieuwe aanwas in deze sector is een aandachtspunt voor de komende periode, opdat nog meer nieuwe vormen en nieuwe stemmen te horen zullen zijn in de Amsterdamse sector.

Woordkunst heeft deze periode meer budget ter beschikking dan de voorgaande periode, alsnog was ook bij Woordkunst op voorhand al duidelijk dat het budget in de regeling nooit voldoende zou zijn voor alle te verwachten aanvragen en aanvragers. De commissie ziet dat veel aanvragers gehoor hebben gegeven aan de roep om bescheiden te zijn met stijging van het aangevraagde bedrag. Hierdoor was de uitval in deze commissie gering. Er is geen uitstroom ten opzichte van de vorige kunstenplanperiode, maar één van de gesubsidieerden uit 2021-2024 krijgt een lager bedrag toegekend om budgettaire redenen: De Nieuwe Liefde. Daarnaast heeft de commissie één aanvraag moeten afwijzen omdat deze volgens de regeling niet subsidiabel was.

ARTISTIEK BELANG

De beoogde plannen laten een grote diversiteit zien, met veel verschillende stemmen. De aanvragen laten over het geheel een artistiek-inhoudelijke lijn zien die gaat over onder meer de herkomst en onderwerpen van die verhalen. De commissie ziet schrijvers en dichters aan het woord, maar ook filosofen, singer-songwriters, spoken word artiesten, theaterschrijvers, buurtbewoners en scholieren. Het vertellen van verschillende verhalen vanuit verschillende perspectieven is essentieel voor woordkunst; vrijwel alle organisaties geven aan dat het vertellen van andere verhalen zorgt voor verbinding tussen mensen en helpt bij het voorstellen van een toekomst. Daarvoor wordt literatuur ingezet; dat ziet de commissie bijvoorbeeld ook bij Brainwash,

waar primair denkers aan het woord komen, maar literatuur wordt ingezet om vragen te stellen bij maatschappelijke kwesties. De commissie ziet in de plannen weinig aandacht voor eigen literaire producties: literatuur als podiumpresentatie in andere vormen dan alleen een voordracht. Dat is landelijk namelijk wel een trend. Uitzondering hierop vormen de interdisciplinaire producties bij Perdu, waarbij makers uitgedaagd worden om te experimenteren met de manieren om literatuur ten tonele te brengen.

BELANG VOOR DE STAD

Veel organisaties noemen leesbevordering als bijzonder aandachtspunt, zoals School der Poëzie en nieuwkomer De Kleine Lettertjes. Lees- en schrijfvaardigheid bij Nederlandse jongeren staat onder druk, wat aanleiding is voor veel organisaties om kinderen en jongeren te betrekken bij de programma's, zoals bij Read My World in het programma Spinning Stories. De commissie vindt de aandacht van de sector voor dit onderwerp van belang. De commissie vindt het opvallend dat er weinig samenwerkingen zijn beoogd met het boekenvak of de literaire sector, terwijl de meeste uitgevers en redacties in Amsterdam gevestigd zijn, net als particuliere schrijfopleidingen. Wel werken de organisaties onderling veel samen én met de OBA, vooral in wijken waar aanvragers in hun eerste stappen zetten.

Opvallend is dat er geen woordkunstorganisatie gevestigd is in Zuidoost. Er is wel samenwerking met onder andere het Bijlmer Parktheater en de OBA, maar er is geen organisatie die er verankerd is – zoals in Nieuw-West (El Hizra) en Noord (Read my World) wel het geval is.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

De aanvragers laten een breed bewustzijn zien op het gebied van diversiteit en inclusie. Woordkunst staat volgens hen niet los van de samenleving maar is daarmee intrinsiek verweven: taal als brug tussen onszelf en de ander, en tussen heden en de toekomst die we voor ogen hebben. De organisaties zijn zich bewust van frames die diversiteit in taal en denken kunnen bemoeilijken en nemen verantwoordelijkheid voor brede representatie aan auteurs, makers, thema's en verschijningsvormen.

Op het gebied van publiek ziet de commissie dat veel organisaties de vaste groep bezoekers goed weet te bereiken, maar dat het bereiken van een nieuw, divers samengesteld publiek voor de één makkelijker verloopt dan voor de ander. Samenwerking met partners biedt vaak soelaas: het Bijlmer Parktheater, Framer Framed, Beyond Walls, Podium Mozaïek, Meervaart Theater, TransAmsterdam, Kantlijn en De Vrolijkheid zijn enkele van de partners die in de aanvragen genoemd worden. De commissie ziet veel plannen op het gebied van inclusie van mensen met een auditieve beperking, al had de commissie graag gezien dat die verder zouden gaan dan het fysiek toegankelijk maken van het programma. Zij had graag ook een inhoudelijke slag gezien, waarbij de verschillende taalwerelden van horenden en niet- en slechthorenden elkaar ontmoeten. Als het gaat om diversiteit binnen de organisaties zelf dan hebben de overwegend kleine woordkunstorganisaties nog een weg te gaan.

UITVOERBAARHEID

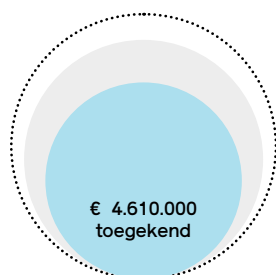
Veel organisaties geven aan de afgelopen jaren boven hun draagkracht te hebben gewerkt. Toch hebben ze ook deze periode rekening gehouden met de krappe budgetten en zich bescheiden opgesteld, de commissie ziet dat er daarom keuzes zijn gemaakt om bijvoorbeeld het aantal activiteiten te beperken. Een aantal organisaties staat voor een professionaliseringsslag in de komende periode, zoals El Hizra die in het Verhalenhuis zal trekken. Bijna alle aanvragers zijn aangesloten bij VLAM21, de sectorbrede landelijke samenwerking die kennis en krachten bundelt en zo werkt aan onder meer fair pay. Dit is een belangrijk middel voor gezamenlijke belangenbehartiging en ontwikkeling van het werkveld, daar heeft de commissie waardering voor.

Toelichting per commissie

Muziek en Muziektheater

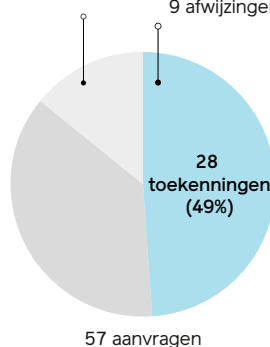
Aangevraagd bedrag

Totaal aangevraagd € 8.367.830 → 182%
Geadviseerd € 6.759.448
Buiten budget geadviseerd € 2.149.448

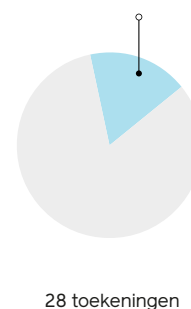


Aangevragen en toekenningen

20 positief maar ontoereikend budget (35%)
9 afwijzingen (16%)



6 toekenningen
nieuwkomers (21%)



Organisaties die in 2021-2024 vierjarige subsidie kregen maar nu geen toekenning ontvangen:

7 → Positief advies maar ontoereikend budget 0 → Afwijzing

BESLUITEN

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
24classics	€ 95.000	€ 0	€ 0
Amsterdam Roots	€ 150.000	€ 0	€ 191.831
Amsterdam Sinfonietta	€ 425.000	€ 385.000	€ 337.938
Amsterdams Andalusisch Orkest	€ 320.000	€ 240.000	€ 186.017
Asko Schönberg	€ 240.000	€ 240.000	€ 217.826
Cappella Amsterdam	€ 155.000	€ 0	€ 128.185
Cello Biënnale Amsterdam	€ 165.000	€ 165.000	€ 145.326
Cello Octet Amsterdam	€ 80.000	€ 80.000	€ 58.131
Club Classique	€ 65.000	€ 65.000	€ 0
De Nieuwe Cultuur Stichting	€ 125.000	€ 0	€ 0
Grachtenfestival	€ 250.000	€ 235.000	€ 218.569
Holland Festival	€ 962.450	€ 962.450	€ 964.323
Intercontinental Ensemble	€ 60.000	€ 0	€ 0
Jungle By Night	€ 122.450	€ 0	€ 0
l'Alleanza delle Ragazze (Ragazze Quartet)	€ 70.000	€ 70.000	€ 58.131
Nederlands Blazers Ensemble	€ 300.000	€ 0	€ 273.848

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
Noorderkerkconcerten	€ 58.000	€ 0	€ 0
Oorkaan	€ 200.000	€ 200.000	€ 156.953
OpusOne	€ 100.000	€ 0	€ 0
Orchestre Partout	€ 92.000	€ 92.000	€ 0
Paradiso Melkweg Productiehuis	€ 249.932	€ 150.000	€ 127.888
SeaSession	€ 60.000	€ 0	€ 0
Silbersee	€ 185.000	€ 185.000	€ 180.204
Space is the Place	€ 93.779	€ 93.779	€ 0
Stichting Africadelic	€ 100.000	€ 0	€ 0
Stichting AM.OK	€ 50.000	€ 0	€ 0
stichting Amsterdam Dance Event	€ 250.000	€ 175.000	€ 81.383
Stichting Amsterdam Klezmer	€ 50.000	€ 9.052	€ 46.506
Stichting Calefax	€ 52.219	€ 52.219	€ 52.319
Stichting Circus Treurdier	€ 115.000	€ 0	€ 0
Stichting Combined Creatives	€ 70.000	€ 0	€ 0
Stichting Dampend Wak	€ 130.000	€ 0	€ 0
Stichting De Diamantfabriek-Productiehuis voor hedendaags muziektheater Amsterdam	€ 150.000	€ 0	€ 0
Stichting De Wildernis	€ 156.750	€ 0	€ 0
Stichting Delphine	€ 80.000	€ 0	€ 0
Stichting GRAP - Groepenraad Amsterdamse Popmuziek	€ 275.000	€ 275.000	€ 249.960
Stichting Het Volksoperahuis	€ 120.000	€ 0	€ 86.615
Stichting Jazz Orchestra of the Concertgebouw	€ 200.000	€ 145.000	€ 93.591
Stichting Jazzfest Amsterdam	€ 57.500	€ 57.500	€ 49.412
Stichting Marmoucha	€ 275.000	€ 156.000	€ 145.326
Stichting Martin Fondse Music	€ 75.000	€ 0	€ 0
Stichting MusicalMakers	€ 365.750	€ 0	€ 0
Stichting MuziCan - muses at work	€ 45.000	€ 0	€ 0
Stichting Pera	€ 40.000	€ 0	€ 40.692
Stichting Resonate Productions	€ 75.000	€ 0	€ 0
Stichting Ricciotti ensemble	€ 65.000	€ 65.000	€ 61.619
Stichting Salon, dans en Filmorkest (MaxTak)	€ 110.000	€ 110.000	€ 75.571
Stichting Tg Goed Gezelschap	€ 120.000	€ 0	€ 0
Stichting To be Sung	€ 50.000	€ 0	€ 0
Strijkkwartet Biennale Amsterdam	€ 102.000	€ 77.000	€ 72.663
Super-Sonic Jazz	€ 45.000	€ 45.000	€ 34.880
Toets des Tijds	€ 30.000	€ 0	€ 0
Tomoko Mukaiyama Foundation	€ 35.000	€ 35.000	€ 0
Via Berlin	€ 85.000	€ 0	€ 87.197

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
Winteravonden aan de Amstel	€ 45.000	€ 45.000	€ 0
World Opera Lab	€ 125.000	€ 0	€ 81.383
ZO! Gospel Choir	€ 200.000	€ 200.000	€ 0
	€ 8.367.830	€ 4.610.000	

ALGEMEEN

De aanvragen die de commissie Muziek & Muziektheater ontving, bevatten een zeer divers aanbod vanuit de Amsterdams muziek- en muziektheatersector en laten een gevarieerd muziekveld zien dat een breed publiek bereikt. De plannen geven kijk in de inspirerende plannen van ensembles, koren, festivals, bands, (jeugd)muziektheatergezelschappen en presenterende organisaties. Deze organisaties vormen samen een muzikaal ecosysteem waarin alle genres een plek hebben: van klassiek tot pop, van muziek uit de SWANA-regio tot modern, van jazz- tot elektronisch dancemuziek. Nieuw is het genre gospel. Binnen het totaal van aanvragers waren er geen organisaties met de focus op hiphopmuziek. Dit genre is echter wel vertegenwoordigd bij organisaties die een breed programma presenteren zoals GRAP en Paradiso Melkweg Productiehuis (PMP).

Opvallend is ook de verscheidenheid in muziekfestivals. Van grootschalig zoals een Amsterdam Dance Event (ADE) en Holland Festival tot kleinschalig als Jazzfest, Super Sonic Jazz en Winteravonden aan de Amstel. De biënnale als presentatievorm komt veel voor waarbij een instrument of ensemblevorm centraal staat. Opvallend is dat vanuit ensembles de behoefte ontstaat om biënnales te organiseren. Zo organiseert Calefax in 2025 de internationale Rietkwintet Biënnale en Jazz Orchestra of the Concertgebouw brengt Big Sounds Amsterdam, waar bigbands centraal staan.

Nachtcultuur begint steeds meer terrein te winnen en is vertegenwoordigd met organisaties zoals ADE, Super Sonic Jazz, Space is the Place. Festivals zoals Holland Festival en Grachtenfestival implementeren steeds nachtcultuur in hun programmering. Ensembles coproduceren met podia, zoals Marmoucha Orchestra die in de nachtclub Parallel enkele avonden produceert en ZO! Gospel Choir die met haar crossover programma op clubtour gaat.

Een aantal aanvragers die in 2021-2024 vierjarige subsidie ontvingen, kunnen in de huidige periode hun plannen doorzetten en verder uitbouwen. Hiertoe behoren bijvoorbeeld MaxTak, Ragazze Quartet, Cello Biënnale, GRAP en Jazzfest Amsterdam. Onder deze groep toekenningen bevinden zich ook organisaties die eerder in de Amsterdam Bis zaten, zoals Asko|Schönberg, Amsterdam Sinfonietta en het Holland Festival. De nieuwe instroom is zeer gevarieerd, van kleine gezelschappen tot doorgewinterde koren. Zo produceert Space is the Place programma's met improvisatiekunst en jazz als fundament. Vanuit een eigentijdse benadering voegt ZO! Gospel Choir gospelmuziek toe aan het landschap. Club Classique brengt klassieke muziekprogramma's op speellocaties buiten de concertzaal en Winteravonden aan de Amstel programmeert bekende en minder bekende kamermuziek met de focus op Oost-Europa. Tomoko Mukaiyama sterkt het

Kunstenplan met moderne gecomponeerde muziek die zij wil openen en verbreden door nieuwe vormen van muziekpresentatie te integreren in verschillende kunstdisciplines, eetcultuur en debat. Orchestre Partout overtuigt met de focus op muziektradities uit het Midden-Oosten in verbinding met getalenteerde statushouders en Nederlandse artiesten. Twee van de zes organisaties die nieuw zijn in de vierjarige regeling, ontvingen in 2021-2024 een bijdrage uit de regeling Ontwikkeling. Tot de organisaties die uitstromen behoorden er twee in de vorige kunstenplanperiode tot de Amsterdam Bis: Nederlands Blazers Ensemble en Capella Amsterdam. Beiden ontvangen geen vierjarige subsidie vanwege ontoereikend budget. Andere organisaties die in 2021-2024 wel maar in 2025-2028 geen vierjarige subsidie meer ontvangen, zijn onder meer Via Berlin, World Opera Lab, Amsterdam Roots, het Volksoperahuis en Pera. Over het algemeen lag de kwaliteit van de aanvragen erg hoog. De commissie vindt dat dit iets in positieve zin zegt over de kwaliteit van de aanvragen en de kwaliteit van de kunst, binnen de muziek en muziektheater sector van Amsterdam. De aanvragen van de plannen die door ontoereikend budget niet gehonoreerd worden, doen niet af aan de artistieke kwaliteit. De hoge kwaliteit van de aanvragen heeft ertoe geleid dat ook organisaties die een sterk plan indienden, uiteindelijk geen toekenning konden ontvangen vanwege de budgettaire kaders.

ARTISTIEK BELANG

Het niveau van de aanvragen op dit criterium was zeer hoog. Muziekorganisaties hebben hun artistieke eigenheid goed in beeld en kunnen onderbouwen hoe zij onderscheidend zijn. Organisaties zijn zich daarbij goed bewust van wat ze willen teweegbrengen bij hun publiek en verbinden dit overtuigend aan de activiteiten. De plannen van ZO! Gospel Choir en Supersonic Jazz lieten bijvoorbeeld een duidelijke missie zien, die bovendien het muzikale overstijgt en direct geworteld is in een bredere missie ten aanzien van de maatschappij. Er is een heldere lijn te zien van reflectie op de voorgaande periode naar de plannen voor de toekomst. Dit komt bijvoorbeeld sterk naar voren in de aanvraag van ADE, die de commissie meeneemt vanuit de ontstaansgeschiedenis en helder de artistieke ontwikkeling beargumenteert. De organisatie ontwikkelde zichzelf van puur handelsplatform voor businessontwikkeling naar bredere sectorontwikkeling met nadruk op muziek en artistieke ontwikkeling.

Talentontwikkeling is binnen muziek vooral aanwezig binnen de popmuziek, waar GRAP en Paradiso Melkweg Productiehuis (PMP) het voortouw nemen. ADE LAB is hier een interessante toevoeging ten aanzien van clubcultuur. Maar ook ZO! Gospel Choir richt biedt met ZO! Academy een talentontwikkelingstraject voor jongeren tot achttien jaar en biedt een zangopleiding gespecialiseerd in gospel, soul, r&b en aanverwante muziekstijlen. Orkaan houdt zich onder andere bezig met de doorstroom van talent en biedt een springplank met De Jeunesse-Oorkaan-Academy en Ensemble XL waar jong talent doorgroeit naar producties. JONG JOC van Jazz Orchestra of the Concertgebouw is een jaarlijks terugkerend bootcamp voor talenten tussen de twaalf en achttien jaar, waar aan muzikale skills wordt gewerkt, met de nadruk op bigbandmuziek. Het Grachtenfestival en Cello Biënnale bieden beide in hun programma een concours voor jonge talenten vanuit conservatoria. Verbinding met het publiek of verbinding met elkaar kwam opvallend veel naar voren in plannen.

BELANG VOOR DE STAD

Het Amsterdamse muziekveld bereikt een breed en gevarieerd publiek. Organisaties hebben hun doelgroepen doorgaans scherp in beeld, waarbij zij veel gebruik maken van het Culturele Doelgroepenmodel zoals dat werd ontwikkeld door Rotterdam Festivals. Voor de komende periode kiezen de muziekorganisaties veelal voor verbreding van hun huidige publieksbereik, met de focus op jonge doelgroepen en op diversiteit in culturele achtergrond en leeftijd. De activiteiten sluiten doorgaans hier goed op aan. Zoals bij Club Classique, Ragazze Quartet, Holland Festival, Cello Biënnale Amsterdam.

Wat betreft spreiding valt er onderscheid te maken tussen speelplekken en echte interactie met de bewoners van de stadsdelen. Veel organisaties noemen bijvoorbeeld Meervaart Theater als speellocatie, maar in toenemende mate ziet de commissie dat organisaties uit hun comfort zone treden en in Noord, Nieuw-West en Zuidoost actief verbinding zoeken, al dan niet in samenwerking met partners, zoals Calefax die met Female Economy zich met het project De Begravenisstoet meer in de wijken Nieuw-West en Noord bevindt, maar ook een PMP die in Zuidoost met het programma Bijlmer Talent Exchange op bezoek gaat bij de talenten. De organisaties die al in deze stadsdelen zitten, geven op een juiste manier een impuls aan de verbinding die zij reeds hebben met het stadsdeel. Asko|Schönberg legt actief de verbinding en onderzoekt de behoeftes van de wijk om haar ontwikkelplek nog beter in te zetten.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

De sterke inhoudelijke verbinding met diversiteit en inclusie in de muzieksector zet zich door in deze kunstenplanperiode. Daarbij vormt culturele diversiteit opnieuw het voornaamste speerpunt, maar is er ook aandacht voor diversiteit wat betreft gender en sekse, en geartheid. PMP heeft dit als expliciet aandachtspunt en richt zich bovendien actief op jong publiek met een biculturele achtergrond, onder andere door bewust de deur open te zetten voor biculturele makers. Een verfrissende blik op diversiteit biedt Winteravonden aan de Amstel, die Oost-Europese klassieke componisten en musici centraal stelt. Zij richten zich hiermee onder andere op een groeiende doelgroep van Europese migranten die in Amsterdam een nieuw thuis hebben gevonden.

De sterke visie op diversiteit en inclusie ten aanzien van inhoud wordt niet door alle aanvragers even overtuigend verbonden aan de beoogde doelgroepen. Een goed uitgewerkte communicatiestrategie ontbreekt in veel gevallen. Ook bij aanvragers die diversiteit en inclusie in hart van de organisatie hebben, had de commissie graag een meer verdiepende vertaalslag gezien naar de verbreding van het publieksbereik en betekenis voor de beoogde doelgroepen. Ten aanzien van personeel ziet de commissie goede intenties, maar niet overal wordt dit overtuigend vertaald naar een concrete uitwerking in doelstellingen en een plan van aanpak.

UITVOERBAARHEID

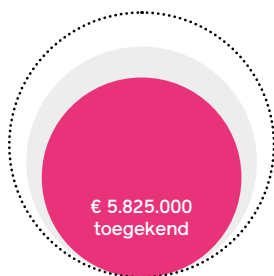
Bij veel muziekorganisaties is een overtuigende visie op de bedrijfsvoering aanwezig. Muziekorganisaties hebben scherp in beeld wat voor organisatie zij willen zijn en laten dit doorwerken naar alle aspecten van de organisatie. Opvallend is bijvoorbeeld hoe Silbersee vanuit haar manifest duurzaamheid als kernwaarde doorvoert in haar bedrijfsvoering, wat betreft mensen en middelen. ADE heeft een overtuigende focus op het welzijn van haar medewerkers vanuit de werkdruk die met het organiseren van een festival op de loer licht. Zo kan je als medewerker anoniem mentale steun zoeken en biedt ADE in aanloop naar het festival een programma gericht op fysieke en mentale weerbaarheid, bestaande uit ademhalingslessen, yoga en fitness. Het Ragazze Quartet vindt de werkprivé balans belangrijk. De organisatie wil een gezonde balans bereiken, die de leden van het kwartet in staat stelt het werk te combineren met privé- en familielevens. Dit doet zij door een efficiënt en gestructureerd programma-aanbod te genereren, bepaalde periodes wel en niet te spelen en door ruime mogelijkheden te bieden voor verlof in verband met zwangerschap of ouderschap.

Sociale veiligheid krijgt bijna overal aandacht, onder andere met een gedragscode en een al dan niet externe vertrouwenspersoon. Veel organisaties geven aan dat de werkdruk een belangrijk aandachtspunt is en blijft. Fair practice staat hiermee onder druk, omdat er veel van mensen wordt gevraagd, terwijl de kosten sneller stijgen dan het beschikbare budget. Vanwege fair pay kiezen veel organisaties ervoor om daarom het aantal activiteiten niet te laten stijgen of zelfs af te laten nemen. Zij kiezen voor verdieping en verbreding in plaats van groei. De financiële posities van de aanvragers verschilden sterk. Dit hangt overwegend samen met of een organisatie in de afgelopen periode al dan niet aanspraak heeft kunnen maken op coronasteun. De commissie zag sterke reflecties op de coronaperiode en op welke keuzes er zijn gemaakt ten aanzien van bedrijfsvoering en artistieke ontwikkeling.

Toelichting per commissie Beeldende kunst en creatieve industrie

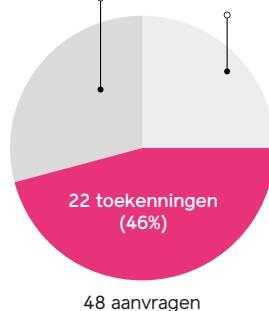
Aangevraagd bedrag

Totaal aangevraagd € 10.231.549 → 176%
Geadviseerd € 7.770.185
Buiten budget geadviseerd € 1.945.185

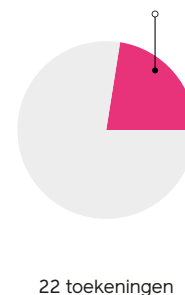


Aangevragen en toekenningen

14 positief maar ontoereikend budget (29%)
12 afwijzingen (25%)



6 toekenningen
nieuwkomers (27%)



Organisaties die in 2021-2024 vierjarige subsidie kregen maar nu geen toekenning ontvangen:
6 → Positief advies maar ontoereikend budget 3 → Afwijzing

BESLUITEN

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
AGA LAB	€ 106.814	€ 0	€ 101.729
Amsterdam Ferry Festival	€ 115.000	€ 0	€ 0
Arcam	€ 390.000	€ 323.032	€ 267.399
Atelier-WG	€ 65.000	€ 0	€ 0
Centrum Beeldende Kunst Zuidoost	€ 814.166	€ 814.166	€ 815.717
de Appel	€ 562.842	€ 120.075	€ 536.041
Framer Framed	€ 600.000	€ 500.000	€ 377.846
Heesterveld Creative Community	€ 85.000	€ 0	€ 0
Human Activities	€ 55.000	€ 55.000	€ 0
If I Can't Dance, I Don't Want To Be Part Of Your Revolution	€ 170.000	€ 0	€ 107.927
ISO AMSTERDAM	€ 70.000	€ 0	
Kunstverein	€ 190.000	€ 0	€ 137.320
LI-MA	€ 170.000	€ 170.000	€ 169.493
Mediamatic	€ 215.208	€ 215.208	€ 215.618
Nieuw Dakota	€ 250.000	€ 0	€ 76.249

Aanvrager	Bedrag aangevraagd	Bedrag toegekend	Bedrag Kunstenplan 2021-2024 (peildatum 2024)
OSCAM	€ 275.000	€ 275.000	
Oude Kerk	€ 450.000	€ 400.000	€ 290.651
P/////AKT	€ 195.000	€ 0	€ 118.005
Rijksakademie van beeldende kunsten	€ 249.000	€ 0	€ 139.514
Sociëteit SEXYLAND	€ 250.000	€ 250.000	€ 203.456
Sonic Acts	€ 172.009	€ 172.009	€ 147.009
Stichting Art Projects Amsterdam	€ 100.000	€ 0	€ 0
Stichting Ateliers 63	€ 80.000	€ 80.000	€ 0
Stichting Beautiful Distress	€ 100.000	€ 0	€ 116.261
Stichting Beeldend Gesproken	€ 60.000	€ 0	€ 0
Stichting Beeldende Kunst	€ 41.000	€ 0	€ 0
Stichting FIBER	€ 140.000	€ 140.000	€ 116.261
Stichting Grenzeloos Geluid	€ 150.000	€ 150.000	€ 0
Stichting Landjuweel 2000 (Ruigoord)	€ 450.000	€ 0	€ 0
Stichting Mister Motley	€ 125.000	€ 0	€ 0
Stichting NDSM-Werf	€ 450.000	€ 450.000	€ 435.976
Stichting Next Nature Network	€ 250.000	€ 0	€ 116.261
Stichting Open NDSM	€ 70.000	€ 0	€ 0
Stichting Rozenstraat 59	€ 210.000	€ 210.000	
Stichting Unfair Amsterdam	€ 205.000	€ 205.000	€ 116.261
Stichting Veerkracht (Robodock)	€ 160.000	€ 0	€ 0
Stichting voor het Hedendaags Object	€ 125.000	€ 0	€ 0
Suns and Stars	€ 40.000	€ 0	€ 0
Thami Mnyele Stichting	€ 58.970	€ 58.970	€ 39.675
The Beach	€ 240.000	€ 240.000	€ 139.514
The Hmm	€ 65.000	€ 0	€ 0
The One Minutes Foundation	€ 50.000	€ 0	€ 0
Treehouse NDSM	€ 50.000	€ 0	€ 0
W139	€ 375.000	€ 375.000	€ 0
Waag Futurelab	€ 471.540	€ 471.540	€ 233.060
Welcome Stranger	€ 65.000	€ 0	€ 0
What Design Can Do	€ 500.000	€ 0	€ 58.131
Zone2Source	€ 150.000	€ 150.000	€ 116.261
	€ 10.231.549	€ 5.825.000	

ALGEMEEN

De toekenningen Beeldende Kunst en Creatieve Industrie (BKCI) laten een tweeledig beeld zien. Enerzijds geven ze een rijk en gevarieerd beeld van wat er nu speelt in de samenleving en de culturele sector. De variatie is groot: van presentatie-instellingen (Oude Kerk en Framer Framed) en ontwikkelinstellingen (Mediamatic) tot een postacademisch programma (Ateliers 63) en van architectuur (Arcam) tot nachtcultuur (Sexyland), geluidskunst (Sonic Acts) en podcasts (Grenzeloos Geluid). De sectoren beeldende kunst en creatieve industrie, die samen in één commissie zijn ondergebracht, zijn in evenwicht: twaalf toekenningen beeldende kunst en tien creatieve industrie. Anderzijds is het totaal aantal organisaties dat gehonoreerd kon worden, gedaald. Voor veel gespecialiseerde (Beautiful Distress, If I can't dance, AGA LAB) en kleinere presentatie organisaties (Nieuw Dakota, P/////AKT) is ondanks en positief advies geen budget beschikbaar, terwijl deze organisaties essentieel zijn voor de rijkdom en ontwikkeling van de sector.

In het geheel van de aanvragen valt op dat er ditmaal meer aanvragen kwamen vanuit kunstenaarsstichtingen zoals Human Activities van Renzo Martens en Veerkracht van Robodock oprichter Maik ter Veer. Ook Unfair, Ateliers 63 en W139 werken sterk vanuit de kunstenaars, net als de broedplaatsen. Bij creatieve industrie ziet de commissie dat digitale cultuur sterk aanwezig is, met WAAG Futurelab, Sonic Arts, FIBER en The Hmm. Gaming cultuur is nog steeds afwezig onder de aanvragen.

Opvallend is ook het aantal broedplaatsen: Treehouse NDSM, Art City, ISO, Heesterveld CC en Ateliers WG dienden een aanvraag in. Broedplaatsen kunnen een effectieve manier zijn voor kunstenaars in beeldende kunst en creatieve industrie om zich te verenigen. Naast het hebben van een individuele artistieke praktijk vraagt een broedplaats het professioneel runnen van de organisatie, met programmering en verbinding met het publiek. Dat vergt een meer doorwrochte visie en uitwerking van de bedrijfsvoering dan de commissie vond in de aanvragen. Het is begrijpelijk dat de kunstenaars deze stap, die veelal op basis van vrijwillige en onbetaalde inzet wordt gezet, niet makkelijk kunnen maken. De vraag rijst of deze organisaties op de goede plek zijn in de meerjarige regeling. Daarom onderzoekt AFK met Bureau Broedplaatsen of de pilot broedplaatsen van de afgelopen jaren een vervolg kan krijgen in een aparte programma regeling voor de broedplaatsen.

Er zijn zes nieuwkomers bij de toekenningen, organisaties die in 2021-2024 geen vierjarige subsidie ontvingen van het AFK of in de Amsterdam Bis: Human Activities, Ateliers 63, Grenzeloos Geluid, W139, OSCAM en Rozenstraat 59. Die laatste twee kregen eerder subsidie uit de regeling Ontwikkeling van het AFK. Er is voor het eerst vierjarige subsidie toegekend aan een organisatie die zich uitsluitend toelegt op podcasts: Grenzeloos Geluid.

Negen organisaties ontvangen in 2025-2028 geen vierjarige subsidie meer. Zes daarvan krijgen geen toekenning vanwege ontoereikend budget. Na beoordeling van alle aanvragen ontvangt De Appel, die hiervoor in de Amsterdam Bis zat, door inhoudelijke en budgettaire overwegingen een lager bedrag dan geadviseerd.

Tot slot merkt de commissie op dat de organisaties worstelen met tijdelijkheid van betaalbare huisvesting. Zo heeft De Appel lange tijd in onzekerheid verkeerdt over de huisvesting en is zij onlangs verhuisd van Nieuw-West naar De Tempel in stadsdeel Zuid, waar huisvesting voor langere tijd mogelijk is. SEXYLAND, dat ook op zoek is naar een nieuwe locatie, heeft ondanks een

toegezegd budget nog steeds geen permanente locatie. Ook P/////AKT en Kunstverein liepen hier in de afgelopen periode tegenaan. De onzekerheid van de locatie en de inspanning van het zoeken naar een nieuwe locatie, vraagt zoveel tijd en vastgoed-expertise van de relatief kleine organisaties, dat het invloed heeft op hun kerntaak: het maken en presenteren van kunst. Dat vindt de commissie een zorgelijke en onwenselijke situatie.

ARTISTIEK BELANG

Er zijn veel aanvragers die met hun werk het discours aangaan over politieke en maatschappelijke ontwikkelingen. Veel aanvragen buigen zich over maatschappelijke vraagstukken zoals dekolonialisme, de impact van technologische ontwikkelingen en ecologie. De commissie constateerde dat de coronaperiode en de nasleep ervan weinig negatieve impact heeft gehad op artistiek-inhoudelijk vlak. De plannen zijn over het algemeen rijk en bevolgen. Digitale cultuur is in toenemende mate een integraal onderdeel van de visie en activiteiten in de creatieve industrie. De focus ligt niet zozeer op de digitale cultuur zelf, maar dit is verweven in de maatschappelijke vraagstukken die worden geadresseerd. Dat sluit aan op de plek die techniek en digitale cultuur in onze huidige maatschappij innemen. Ook wordt er steeds meer gewerkt vanuit crossover en transdisciplinariteit, waarvan de digitale dimensie deel uitmaakt, zoals al lange tijd te zien is bij WAAG Futurelab. De commissie ziet iets meer aandacht dan voorheen voor beeldende kunst in de openbare ruimte: NDSM Werf, CBK Zuidoost en Welcome Stranger houden zich onder meer hiermee bezig. Maar de commissie is van mening dat dat nog een relatief klein onderdeel is van de programma's. Daarnaast is er aansluiting op de nachtcultuur in Amsterdam, die steeds meer multidisciplinair wordt met inzet van ook visuele kunsten. FIBER en SEXYLAND dragen hieraan bij.

BELANG VOOR DE STAD

De sector heeft zelf onderzoek geïnitieerd en uitgevoerd naar het kwalificeren en bereiken van publiek, wat uitmondde in een online tool: ditisonspubliek.nl. Veel aanvragers hebben dit gebruikt om het bereik gedetailleerd uit te werken en sluiten met hun activiteiten goed aan bij de beoogde deelnemers. Wel miste de commissie in veel gevallen een verdere specificatie van het bredere publiek. Waar aanvragers vaak scherp in beeld hebben welke soorten (pre)professioneel publiek zij bereiken, geeft de sector er in mindere mate blijk van dat ook deze publieksgroep rijkgeschakeerd is.

Ten aanzien van spreiding ziet de commissie enkele verschuivingen. In Zuidoost zijn twee organisaties diepgeworteld in het stadsdeel: CBK Zuidoost en OSCAM, waarvan OSCAM nieuw is opgenomen in de vierjarige regeling. Zij leggen beide verbindingen tussen verschillende doelgroepen, maar hebben ieder een eigen focus qua bereik. In Nieuw-West is The Beach een sterke speler met een programma dat is afgestemd op de buurt. In Noord waren van oudsher al meerdere organisaties gevestigd, maar het lagere aantal gehonoreerde heeft juist in dit stadsdeel effect. Met name op de NDSM-werf, een eigenzinnige verzameling en gekoesterde rafelrand van de stad, verliest een aantal organisaties hun subsidie.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

De meerstemmigheid van Amsterdam komt bij BKCI beter dan voorheen tot uiting. Bij een aantal organisaties zit culturele diversiteit in het hart van de organisatie. Naast CBK Zuidoost, Thami Mnyele, The Beach en Framer Framed, zijn daar nu OSCAM en Human Activities bij gekomen. Zij hebben een integrale visie op diversiteit die die in alle facetten doorwerkt, van het artistiek-inhoudelijke programma tot de organisatie als geheel. Over het algemeen constateert de commissie echter dat een organisatiebrede visie op diversiteit en inclusie niet overal aanwezig is en dat de verantwoordelijkheid voor dit onderwerp ook niet altijd door de hele organisatie wordt gedragen. In het programma ziet de commissie bijna overal ruimte voor diversiteit op gebied van culturele en genderdiversiteit. Aandacht voor sociaal- economische kansengelijkheid beperkt zich over het algemeen tot generieke acties als prijsstelling en Stadspas-acties. Bij een aantal organisaties ziet de commissie ook aandacht voor toegankelijkheid, die verder gaat dan fysieke toegankelijkheid van locaties en activiteiten. Zo zijn er organisaties die zich volledig richten op kunstenaars met een psychische kwetsbaarheid (Beautiful Distress en Beeldend Gesproken) en richt ISO zich in haar programma op kunstenaars met een fysieke beperking. Over het algemeen is er intern nog een verbetering te maken. Organisaties geven aan dat het minder goed lukt om de interne personele samenstelling meer divers te maken. Hoewel het bewustzijn over de noodzaak hiervan wel is gegroeid, mist de commissie een goede analyse van die organisaties over waarom het nog niet gelukt is. Dat is wel nodig om de organisaties te ontwikkelen en ervoor te zorgen dat de inclusieve programmering van blijvende en structurele aard zal zijn.

UITVOERBAARHEID

De aanvragen bij commissie BKCI laten een professionalisering zien van deze sector, die onder meer uitmondt in hogere begrotingen dan in de vorige kunstenplanperiode. Toch is de stijging nog bescheiden en ziet de commissie bij organisaties een hoge mate van onderlinge solidariteit in tijden van krapte. Desalniettemin heeft ook deze sector te maken met stijgende vaste lasten, die doorvertaald worden naar de begroting. Aangaande fair pay streven veel organisaties ernaar de beloningsrichtlijnen van De Zaak NU te hanteren, maar geven ze ook aan dit niet altijd haalbaar is. De commissie constateert bovendien dat deze richtlijn nog altijd lager ligt dan bij andere kunstsectoren, en vindt dat een blijvend aandachtspunt. Het aanvragen van projectsubsidies en andere incidentele middelen, neemt veel tijd en energie in beslag. Kans op meerjarige landelijke subsidies is voor BKCI beperkt. Dat heeft veel impact op deze sectoren. De organisaties die hierdoor voornamelijk afhankelijk zijn van de gemeente voor hun structurele financiering, kunnen daardoor moeilijk groeien, waardoor er bijvoorbeeld minder middelen zijn voor communicatie en publieksbereik. Een aandachtspunt is daarbij dat het gesprek over het vragen van entree bijna niet gevoerd wordt. Een aantal organisaties experimenteert met het vragen van toegang en de commissie zou graag zien dat dit onderwerp collectief wordt opgepakt als vervolg op de samenwerking van ditisonspubliek.

COLOFON

De Regeling Vierjarige subsidies Algemene inleiding 2025-2028 is een uitgave van het Amsterdams Fonds voor de Kunst.

Samenstelling

Amsterdams Fonds voor de Kunst

Vormgeving

Piraña grafisch ontwerp

Amsterdams Fonds voor de Kunst

Bezoekadres

Pakhuis de Zwijger

Piet Heinkade 179

1019 HC Amsterdam

Postadres

Postbus 1079

1000 BB Amsterdam

Tel: 020 – 5200520

www.amsterdamsfondsvoordekunst.nl

www.afk.nl

secretariaat@afk.nl

www.facebook.com/afk020

twitter.com/AFK020

[instagram.com/afk020/](https://www.instagram.com/afk020/)